

LEGE nr. 19 din 17 martie 2000

privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

EMITENT

• PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 140 din 1 aprilie 2000

Data intrării în vigoare 01-04-2001

Parlamentul României adopta prezenta lege.

Capitolul 1 Dispoziții generale

Articolul 1

Dreptul la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile prezentei legi, prin sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, denumit în continuare sistemul public.

Articolul 2

Sistemul public se organizează și funcționează având ca principii de bază:

- a) principiul unicității, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public bazat pe aceleași norme de drept;
- b) principiul egalității, care asigura tuturor participanților la sistemul public, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;
- c) principiul solidarității sociale, conform căruia participanții la sistemul public își asuma reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de lege;
- d) principiul obligativității, potrivit căruia persoanele fizice și juridice au, conform legii, obligația de a participa la sistemul public, drepturile de asigurări sociale exercitându-se corelativ cu îndeplinirea obligațiilor;
- e) principiul contributivității, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, participante la sistemul public, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite;
- f) principiul repartiției, pe baza căruia fondurile realizate se redistribuie pentru plata obligațiilor ce revin sistemului public, conform legii;
- g) principiul autonomiei, bazat pe administrarea de sine stătătoare a sistemului public, conform legii.

Articolul 3

- (1) În baza prezentei legi, în termen de 30 de zile de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I, se înființează Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, denumită în continuare, prescurtat, CNPAS.
- (2) În subordinea CNPAS se înființează case județene de pensii în fiecare municipiu-reședința de județ, precum și Casa de pensii a municipiului București, denumite în continuare case teritoriale de pensii.
- (3) CNPAS poate înființa case locale de pensii, în funcție de numărul, complexitatea și structura asiguraților, care funcționează sub conducerea și controlul casei județene de pensii și, respectiv, Casei de pensii a municipiului București.

Articolul 4

- (1) În sistemul public sunt asigurate, în condițiile prezentei legi, persoanele fizice, denumite în continuare asigurați.
- (2) Asigurații pot fi cetățeni români, cetățeni ai altor state sau apatrizi, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România.
- (3) Asigurații au obligația să plătească contribuții de asigurări sociale și au dreptul să beneficieze de prestații de asigurări sociale, conform prezentei legi.

Articolul 5

- (1) În sistemul public sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii:
 - I. persoanele care desfășoară activități pe bază de contract individual de muncă;
 - II. persoanele care își desfășoară activitatea în funcții electivă sau care sunt numite în cadrul autorității executive, legislative ori judecătorești, pe durata mandatului, precum și membrii cooperatori dintr-o organizație a cooperăției meșteșugărești, ale căror drepturi și obligații sunt asimilate, în condițiile prezentei legi, cu ale persoanelor prevăzute la pct. I;
 - III. persoanele care beneficiază de ajutor de șomaj, ajutor de integrare profesională sau alocație de sprijin, ce se suportă din bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj, în condițiile legii, denumite în continuare șomeri;

IV. persoanele care realizează un venit brut pe an calendaristic, echivalent cu cel puțin 3 salarii medii brute pe economie, și care se afla în una dintre situațiile următoare:

- a)** asociat unic, asociați, comanditari sau acționari;
- b)** administratori sau manageri care au încheiat contract de administrare sau de management;
- c)** membri ai asociației familiale;
- d)** persoane autorizate să desfășoare activități independente;
- e)** persoane angajate în instituții internaționale, dacă nu sunt asigurați acestora;
- f)** proprietari de bunuri și/sau arendasi de suprafețe agricole și forestiere;
- g)** persoane care desfășoară activități agricole în cadrul gospodăriilor individuale sau activități private în domeniul forestier;
- h)** membri ai societăților agricole sau ai altor forme de asociere din agricultura;
- i)** persoane care desfășoară activități în unitățile de cult recunoscute potrivit legii și care nu au încheiat contract individual de muncă;

V. persoanele care realizează prin cumul venituri brute pe an calendaristic, echivalente cu cel puțin 3 salarii medii brute pe economie, și care se regăsesc în două sau mai multe situații prevăzute la pct. IV;

VI. persoanele care desfășoară activități exclusiv pe bază de convenții civile de prestări de servicii și care realizează un venit brut pe an calendaristic echivalent cu cel puțin 3 salarii medii brute pe economie.

(2) Se pot asigura în sistemul public, pe bază de contract de asigurare, în condițiile prezentei legi, și alte persoane care nu se regăsesc în situațiile prevăzute la alin. (1).

(3) Salariul mediu brut pe economie pentru anul următor se prognozează și se face public de către CNPAS până la data de 31 decembrie a anului curent.

Articolul 6

(1) Persoanele juridice sau fizice la care își desfășoară activitatea asigurații prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. I, II și VI, denumite în continuare angajatori, precum și instituțiile care efectuează plata drepturilor de șomaj pentru somerii prevăzuți la art. 5 alin. (1) pct. III sunt obligate să depună în fiecare luna, la termenul stabilit de CNPAS, declarația privind evidenta nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat. Declarația se depune la casa teritorială de pensii, în raza căreia se afla sediul angajatorului.

(2) Persoanele prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. IV și V, care au împlinit vârsta de 18 ani, sunt obligate să depună declarația de asigurare la casa teritorială de pensii în raza căreia se afla domiciliul asiguratului, în termen de 30 de zile de la încadrarea în situațiile menționate.

(3) Se exceptează de la obligativitatea depunerii declarației de asigurare persoanele prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. IV și V, dacă se regăsesc și în una dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) pct. I, II și III.

(4) Persoanele care desfășoară activități pe bază de convenții civile de prestări de servicii au obligația să declare angajatorului, pe propria răspundere, dacă sunt încadrate cu contract individual de muncă la alt angajator.

Articolul 7

(1) În sistemul public prestațiile de asigurări sociale reprezintă venit de înlocuire pentru pierderea totală sau parțială a veniturilor profesionale, ca urmare a batranetii, invalidității, accidentelor, bolii, maternității sau decesului, denumite în continuare riscuri asigurate.

(2) Prestațiile de asigurări sociale se acordă sub forma de: pensii, indemnizații, ajutoare, alte tipuri de prestații prevăzute de lege, corelative cu obligațiile privind plata contribuției de asigurări sociale.

(3) În sistemul public asigurații nu pot beneficia concomitent de două sau mai multe prestații de asigurări sociale pentru același risc asigurat, cu excepția celor pentru prevenirea imbolnavirilor și recuperarea capacității de muncă.

Articolul 8

(1) Constituie stagiul de cotizare perioadele în care persoanele au plătit contribuții de asigurări sociale în sistemul public din România, precum și în alte țări, în condițiile stabilite prin acordurile sau convențiile internaționale la care România este parte.

(2) Drepturile de asigurări sociale cuvenite în sistemul public din România se pot transfera în țările în care asigurații își stabilesc domiciliul sau reședința, în condițiile reglementate prin acorduri și convenții internaționale la care România este parte.

(3) Prestațiile de asigurări sociale aferente drepturilor prevăzute la alin. (2) pot fi transferate în alte țări, în condițiile reglementate prin acorduri și convenții internaționale la care România este parte, în moneda țărilor respective sau într-o alta monedă asupra căreia s-a convenit.

Articolul 9

(1) Evidenta drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale în sistemul public se realizează pe baza codului personal de asigurări sociale.

(2) Codul personal de asigurări sociale și modalitățile de atribuire a acestuia se stabilesc de CNPAS.

(3) Fiecărui asigurat în sistemul public i se atribuie un singur cod personal de asigurări sociale.

Articolul 10

În România se pot organiza și pot funcționa societăți private de asigurări sociale, reglementate prin lege specială.

Capitolul 2

Bugetul asigurărilor sociale de stat

Articolul 11

- (1) Bugetul asigurărilor sociale de stat cuprinde veniturile și cheltuielile sistemului public.
- (2) Guvernul elaborează anual, pe baza propunerilor CNPAS, proiectul bugetului asigurărilor sociale de stat, pe care îl supune spre aprobare Parlamentului.
- (3) Dacă legea bugetului asigurărilor sociale de stat nu a fost adoptată cu cel puțin 3 zile înainte de expirarea exercițiului bugetar, se aplică în continuare bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul precedent până la adoptarea noului buget.

Articolul 12

Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat provin din contribuții de asigurări sociale, dobânzi, majorări pentru plata cu întârziere a contribuțiilor, precum și din alte venituri, potrivit legii.

Articolul 13

- (1) Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat acoperă contravaloarea prestațiilor de asigurări sociale din sistemul public, cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului public, finanțarea unor investiții proprii, alte cheltuieli prevăzute de lege.
- (2) Din veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat se preleva anual până la 3% pentru constituirea unui fond de rezerva.
- (3) Fondul de rezerva cumulat nu poate depăși nivelul cheltuielilor prevăzute pentru anul bugetar respectiv.
- (4) Fondul de rezerva se utilizează pentru acoperirea prestațiilor de asigurări sociale în situații temeinic motivate sau a altor cheltuieli ale sistemului public, aprobate prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Articolul 14

- (1) Excedentele anuale ale bugetului asigurărilor sociale de stat pot fi utilizate în anul următor, potrivit destinațiilor aprobate prin lege, după restituirea transferurilor primite de la bugetul de stat.
- (2) Fondul de rezerva se reportează în anul următor și se completează potrivit prevederilor [art. 13 alin. \(2\)](#) și [\(3\)](#).
- (3) Eventualul deficit curent al bugetului asigurărilor sociale de stat se acoperă din disponibilitățile bugetului de asigurări sociale de stat din anii precedenți și, în continuare, din fondul de rezerva.

Articolul 15

Disponibilitățile bănești ale asigurărilor sociale de stat sunt purtătoare de dobânzi; nivelul dobânzilor se stabilește prin convenții încheiate de CNPAS cu trezoreria statului sau cu băncile.

Articolul 16

În mod excepțional, în situații motivate, pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat, după epuizarea fondului de rezerva, veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat se completează cu sume care se alocă de la bugetul de stat.

Articolul 17

- (1) În sistemul public, pe teritoriul României, contribuțiile și prestațiile de asigurări sociale se plătesc în lei.
- (2) Contribuțiile și prestațiile de asigurări sociale, stabilite în moneda altor țări, se plătesc pe teritoriul României în lei, la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României din ziua plății.

Capitolul 3

Contribuția de asigurări sociale

Articolul 18

- (1) În sistemul public sunt contribuabili, după caz:
 - a) asigurații care datorează contribuții individuale de asigurări sociale;
 - b) angajatorii;
 - c) persoanele juridice la care își desfășoară activitatea asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. II](#) și [VI](#), asimilate în condițiile prezentei legi angajatorului;
 - d) Agenția Națională de Ocupare și Formare Profesională care administrează bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj;
 - e) persoanele prevăzute la [art. 5 alin. \(2\)](#), care încheie contract de asigurare.

(2) Cotele de contribuții de asigurări sociale sunt diferențiate în funcție de condițiile de muncă normale, deosebite sau speciale.

(3) Cotele de contribuții de asigurări sociale se aproba anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Articolul 19

(1) În sensul prezentei legi, locurile de muncă în condiții deosebite reprezintă acele locuri care, în mod permanent sau în anumite perioade, pot afecta esențial capacitatea de muncă a asiguraților datorită gradului mare de expunere la risc.

(2) Criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, pe baza propunerii comune a Ministerului Muncii și Protecției Sociale și a Ministerului Sănătății.

(3) Hotărârea Guvernului prevăzută la [alin. \(2\)](#) se va adopta în termen de 3 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Locurile de muncă în condiții deosebite se stabilesc prin contractul colectiv de muncă sau, în cazul în care nu se încheie contracte colective de muncă, prin decizia organului de conducere legal constituit, cu respectarea criteriilor și metodologiei de încadrare prevăzute la [alin. \(2\)](#).

(5) Avizul inspectoratului teritorial de muncă este obligatoriu pentru încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite.

Articolul 20

În sensul prezentei legi, locurile de muncă în condiții speciale sunt cele din:

a) unitățile miniere, pentru personalul care își desfășoară activitatea în subteran cel puțin 50% din timpul normal de muncă în luna respectiva;

b) activitățile de cercetare, explorare, exploatare sau prelucrare a materiilor prime nucleare, zonele I și II de expunere la radiații;

c) aviația civilă, pentru personalul navigant prevăzut în [anexa nr. 1](#);

d) activitatea artistică desfășurată în profesiile prevăzute în [anexa nr. 2](#).

Articolul 21

(1) Contribuția de asigurări sociale se datorează din momentul încadrării în una dintre situațiile prevăzute la [art. 5 alin. \(1\)](#) sau de la data încheierii contractului de asigurare.

(2) Contribuția individuală de asigurări sociale, datorată de asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. I, II și VI](#), reprezintă o treime din cota de contribuție de asigurări sociale, stabilită anual pentru condiții normale de muncă.

(3) Contribuția de asigurări sociale, datorată de angajatori, reprezintă diferența față de contribuția individuală de asigurări sociale, prevăzută la [alin. \(2\)](#), până la nivelul cotelor de contribuție de asigurări sociale stabilite prin legea anuală a bugetului de stat, în funcție de condițiile de muncă.

(4) Asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. IV și V și alin. \(2\)](#) datorează integral cota de contribuție de asigurări sociale corespunzătoare condițiilor de muncă în care își desfășoară activitatea.

(5) Contribuția de asigurări sociale pentru șomeri se suportă integral din bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj, la nivelul cotei stabilite pentru condiții normale de muncă.

(6) Contribuția de asigurări sociale datorată de contribuabilii prevăzuți la [art. 18 alin. \(1\)](#) nu se impozitează.

Articolul 22

(1) Calculul și plata contribuției de asigurări sociale, datorată de asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. I, II și VI](#) și de angajatorii acestora, se fac lunar de către angajatori.

(2) Calculul și plata contribuției de asigurări sociale pentru șomeri se fac lunar de către instituția care administrează bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj.

(3) Plata contribuției de asigurări sociale, datorată de asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. IV și V și alin. \(2\)](#), se face lunar de către aceștia, pe baza calculului efectuat și comunicat de casele teritoriale de pensii la care sunt asigurați.

(4) Plata contribuției de asigurări sociale, în cazul asiguraților aflați în situațiile prevăzute la [art. 5 alin. \(1\) pct. IV lit. f\), g\), h\)](#) și [alin. \(2\)](#), se poate face și la intervale mai mari de o luna, fără a depăși 6 luni, cu respectarea termenelor prevăzute în declarația sau în contractul de asigurare.

Articolul 23

(1) Baza lunară de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale în cazul asiguraților o constituie:

a) salariile individuale brute, realizate lunar, inclusiv sporurile și adaosurile, reglementate prin lege sau prin contractul colectiv de muncă, și/sau veniturile asiguraților prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. I, II și VI](#);

b) venitul lunar asigurat, prevăzut în declarația sau contractul de asigurare, care nu poate fi mai mic de o pătrime din salariul mediu brut lunar pe economie.

(2) Baza lunară de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale pentru personalul român trimis în misiune permanentă în străinătate de către persoanele juridice din România este salariul brut lunar în lei, corespunzător funcției în care persoana respectiva este încadrată în țara, inclusiv sporurile și celelalte adaosuri care se acordă potrivit legii.

(3) Baza de calcul prevăzută la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) nu poate depăși plafonul a de 3 ori salariul mediu brut lunar pe economie.

(4) Salariul mediu brut lunar pe economie este cel prevăzut la [art. 5 alin. \(3\)](#).

Articolul 24

(1) Baza lunară de calcul, la care angajatorul datorează contribuția de asigurări sociale, o constituie fondul total de salarii brute lunare realizate de asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. I și II](#), precum și veniturile brute lunare realizate de asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. VI](#).

(2) Baza lunară de calcul, la care persoana juridică din România datorează contribuția de asigurări sociale pentru personalul român trimis în misiune permanentă în străinătate, o constituie fondul total de salarii rezultat din însumarea salariilor brute individuale la care s-a calculat contribuția de asigurări sociale, conform prevederilor [art. 23 alin. \(2\)](#).

(3) Baza de calcul prevăzută la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) nu poate fi mai mare decât produsul dintre numărul mediu al asiguraților din luna pentru care se calculează contribuția și valoarea corespunzătoare a 3 salarii medii brute lunare pe economie.

(4) Prevederile [alin. \(3\)](#) se aplică și în cazul bugetului Fondului pentru plata ajutorului de șomaj.

Articolul 25

Baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale pentru șomeri o constituie cuantumul ajutorului de șomaj, ajutorului de integrare profesională sau al alocației de sprijin, după caz.

Articolul 26

(1) Contribuția de asigurări sociale nu se datorează asupra sumelor reprezentând:

a) prestații de asigurări sociale care se suportă din fondurile asigurărilor sociale sau din fondurile angajatorului și care se plătesc direct de acesta, potrivit prezentei legi;

b) drepturile plătite potrivit dispozițiilor legale, în cazul desfacerii contractelor individuale de muncă sau al încetării calității de membru cooperativ;

c) diurnele de deplasare, detașare și indemnizațiile de transfer, drepturile de autor;

d) sumele obținute în baza unei convenții civile de prestări de servicii sau executări de lucrări de către persoane care au încheiat contracte individuale de muncă;

e) sumele reprezentând participarea salariaților la profit;

f) premii și alte drepturi exceptate prin legi speciale.

(2) Sumele exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale nu se iau în considerare la stabilirea cuantumului prestațiilor de asigurări sociale.

Articolul 27

(1) Sumele reprezentând prestații de asigurări sociale, care se plătesc de angajator asiguraților, potrivit prevederilor prezentei legi, în contul asigurărilor sociale, se rețin de acesta din contribuțiile de asigurări sociale datorate pentru luna respectiva.

(2) Sumele reprezentând prestații de asigurări sociale plătite de angajator asiguraților, potrivit prevederilor prezentei legi, care depășesc suma contribuțiilor datorate de acesta în luna respectiva, se recuperează din contul asigurărilor sociale de la casa teritorială de pensii în raza căreia se afla sediul acestuia.

Articolul 28

(1) Contribuția individuală de asigurări sociale, datorată de asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. I, II și VI](#), se reține integral din salariul sau, după caz, din venitul brut lunar al asiguratului și se virează lunar de angajator la casa teritorială de pensii în raza căreia se afla sediul acestuia.

(2) Angajatorul calculează și virează lunar contribuția de asigurări sociale pe care o datorează bugetului asigurărilor sociale de stat, împreună cu contribuțiile individuale reținute de la asigurați.

(3) În cazul în care contribuția lunară de asigurări sociale achitată de contribuabili este mai mare decât contribuția datorată, suma plătită în plus se regularizează ulterior, conform procedurilor stabilite de CNPAS.

Articolul 29

Termenele de plată a contribuției de asigurări sociale sunt:

a) data stabilită pentru plata drepturilor salariale pe luna în curs, în cazul angajatorilor care efectuează plata drepturilor salariale lunar, dar nu mai târziu de data de 20 a lunii următoare celei pentru care se datorează plata;

b) data stabilită pentru plata chenzinei a 2-a, în cazul angajatorilor ce efectuează plata drepturilor salariale chenzinal, dar nu mai târziu de data de 20 a lunii următoare celei pentru care se datorează plata;

- c) până la sfârșitul lunii, pentru luna în curs, în cazul asiguraților prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. IV lit. a\), b\), c\), d\) și e\)](#);
- d) cel mai târziu până la datele fixate prin declarația sau prin contractul de asigurare, în cazul asiguraților prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. IV lit. f\), g\), h\), i\) și alin. \(2\)](#);
- e) până la data de 20 a lunii următoare celei pentru care se efectuează plata drepturilor ce se suportă din bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj, în cazul asiguraților prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. III](#);
- f) data prevăzută în convenția civilă de prestări de servicii pentru plata sumelor celor angajați exclusiv pe bază de convenție civilă de prestări de servicii, dar nu mai târziu de data de 20 a lunii următoare celei pentru care se datorează plata.

Articolul 30

- (1) Angajatorii, indiferent de forma de proprietate, vor depune în banca, o dată cu documentația pentru plata salariilor și a altor venituri ale asiguraților, și documentele pentru plata contribuțiilor datorate bugetului asigurărilor sociale de stat, plățile efectuându-se simultan, sub control bancar.
- (2) În cazul neachitării la termen, potrivit legii, a contribuțiilor datorate bugetului asigurărilor sociale de stat, casele teritoriale de pensii vor proceda la aplicarea măsurilor de executare silită pentru încasarea sumelor cuvenite, conform dispozițiilor legale privind executarea creanțelor bugetare.

Articolul 31

- (1) Neplata contribuției de asigurări sociale la termenele prevăzute la [art. 29](#) generează plata unor majorări calculate pentru fiecare zi de întârziere, până la data achitării sumei datorate inclusiv.
- (2) Cota majorărilor de întârziere, prevăzută la [alin. \(1\)](#), se stabilește potrivit reglementărilor privind executarea creanțelor bugetare.
- (3) Sumele reprezentând majorările de întârziere se fac venit la bugetul asigurărilor sociale de stat.
- (4) Calculul majorărilor de întârziere, evidențierea în contabilitate și urmărirea plății acestora se fac de către angajator sau, după caz, de instituția care efectuează plata ajutorului de șomaj.
- (5) Calculul majorărilor de întârziere pentru asigurații cu declarație sau contract de asigurare se efectuează, după caz, de aceștia sau de casele teritoriale de pensii.

Articolul 32

În cazul lichidării administrative sau al falimentului angajatorului, sumele datorate de acesta bugetului asigurărilor sociale de stat vor fi recuperate conform procedurii prevăzute de lege.

Articolul 33

Neplata contribuției de asigurări sociale de către asigurații cu declarație sau contract de asigurare la termenele stabilite atrage neacordarea drepturilor la prestații până la achitarea contribuțiilor datorate și a majorărilor de întârziere aferente.

Articolul 34

Asigurații care fac dovada că nu se mai regăsesc în situațiile pentru care asigurarea este obligatorie, potrivit [art. 5 alin. \(1\) pct. IV și V](#), trebuie să depună la casele teritoriale de pensii, în termen de 30 de zile de la modificarea situației, formularul-tip de retragere a declarației de asigurare.

Articolul 35

- (1) Contractul de asigurare poate fi reziliat la inițiativa oricăreia dintre părți, conform clauzelor prevăzute în contract.
- (2) În cazul rezilierii contractului de asigurare, contribuțiile de asigurări sociale achitate nu se restituie, iar stagiul de cotizare realizat se valorifica la stabilirea dreptului de pensie.
- (3) Calitatea de asigurat se redobândește după încheierea unui nou contract de asigurare.
- (4) După redobândirea calității de asigurat dreptul la prestații de asigurări sociale, altele decât pensiile, se reia după realizarea unui nou stagiul de cotizare, prevăzut de lege, pentru aceste prestații.

Articolul 36

- (1) Colectarea și evidența contribuțiilor de asigurări sociale se asigură prin casele teritoriale de pensii, pe baza codului personal de asigurări sociale.
- (2) Păstrarea și evidența datelor privind contribuțiile de asigurări sociale, pe fiecare asigurat, se realizează de casele teritoriale de pensii și de CNPAS.
- (3) De la data intrării în vigoare a prezentei legi contribuțiile de asigurări sociale, colectate prin casele teritoriale de pensii, vor fi alocate lunii pentru care s-a efectuat plata.
- (4) Debitel către bugetul asigurărilor sociale de stat, corespunzătoare perioadelor anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, vor fi urmărite distinct, potrivit reglementărilor privind executarea creanțelor bugetare.

Articolul 37

(1) În sistemul public stagiul de cotizare se constituie din însumarea lunilor în care s-a plătit contribuția la bugetul asigurărilor sociale de stat, atât de asigurat, cât și de angajator sau, după caz, numai de asigurat, în situațiile prevăzute la [art. 5 alin. \(1\) pct. IV, V, VI și alin. \(2\)](#).

(2) În luna în care asiguratului i s-a reținut contribuția de asigurări sociale, iar angajatorul nu și-a achitat contribuția datorată în calitate sa de contribuabil, stagiul de cotizare ce se ia în calcul reprezintă o treime din luna respectiva.

Articolul 38

(1) În sistemul public se asimilează stagiului de cotizare și perioadele necontributive, denumite în continuare perioade asimilate, în care asiguratul:

a) a beneficiat sau beneficiază de drepturi de asigurări sociale, cu excepția celor prevăzute la [art. 40 lit. a\), b\), c\) și e\)](#);

b) a urmat cursurile de zi ale învățământului superior, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective, cu condiția absolvirii acestora;

c) a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, pe durata legal stabilită, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat.

(2) Asigurații care au absolvit mai multe instituții de învățământ superior, conform prevederilor [alin. \(1\) lit. b\)](#), beneficiază de asimilarea, ca stagiul de cotizare, a unei singure perioade de studii, la alegere.

(3) Persoanele prevăzute la [alin. \(1\) lit. b\)](#) beneficiază de perioade asimilate, dacă în aceste perioade nu se regăsesc în situațiile prevăzute la [art. 5](#).

(4) Perioadele asimilate, prevăzute la [alin. \(1\)](#), se valorifica numai pentru obținerea pensiei pentru limita de vârstă, de invaliditate și de urmaș.

Articolul 39

(1) Stagiul de cotizare se certifica asiguraților anual, din oficiu, de către CNPAS, prin casele teritoriale de pensii.

(2) Stagiul de cotizare se certifica și la cererea asiguraților, contra cost, oricând în timpul anului. Tariful serviciului respectiv se stabilește anual de CNPAS.

Capitolul 4 Pensii

Articolul 40

În sistemul public se acordă următoarele categorii de pensii:

a) pensia pentru limita de vârstă;

b) pensia anticipată;

c) pensia anticipată parțială;

d) pensia de invaliditate;

e) pensia de urmaș.

Secțiunea 1 Pensia pentru limita de vârstă

Articolul 41

(1) Pensia pentru limita de vârstă se acordă asiguraților care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare realizat în sistemul public.

(2) Vârsta standard de pensionare este de 60 de ani pentru femei și 65 de ani pentru bărbați. Atingerea vârstei standard de pensionare se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin creșterea varstelor de pensionare, pornindu-se de la 57 de ani pentru femei și de la 62 de ani pentru bărbați, conform eșalonării prevăzute în [anexa nr. 3](#).

(3) Stagiul minim de cotizare atât pentru femei, cât și pentru bărbați este de 15 ani. Creșterea stagiului minim de cotizare de la 10 ani la 15 ani se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, conform eșalonării prevăzute în [anexa nr. 3](#).

(4) Stagiul complet de cotizare este de 30 de ani pentru femei și de 35 de ani pentru bărbați. Atingerea stagiului complet de cotizare se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin creșterea acestuia, pornindu-se de la 25 de ani pentru femei și de la 30 de ani pentru bărbați, conform eșalonării prevăzute în [anexa nr. 3](#).

(5) Asigurații care îndeplinesc condițiile prevăzute la [alin. \(1\)-\(4\)](#) pot continua activitatea numai cu acordul angajatorului.

Articolul 42

(1) Asigurații care și-au desfășurat activitatea, total sau parțial, în condiții deosebite de muncă au dreptul la pensie pentru limita de vârstă, cu reducerea varstelor standard de pensionare conform tabelului nr. 1.

TABELUL Nr. 1

Stagiul de cotizare în condiții deosebite de muncă (ani împliniți)	Reducerea varstelor standard de pensionare (ani împliniți)
6	1,0
8	1,5
10	2,0
12	2,5
14	3,0
16	3,5
18	4,0
20	4,5
22	5,0
24	5,5
26	6,0
28	6,5
30	7,0
32	7,5
35	8,0

(2) Varstele de pensionare reduse, conform prevederilor [alin. \(1\)](#), nu pot fi mai mici de 50 de ani pentru femei și de 55 de ani pentru bărbați.

Articolul 43

(1) Asigurații care și-au desfășurat activitatea în locurile de muncă prevăzute la [art. 20 lit. a\)](#) și care au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 20 de ani în aceste condiții beneficiază de pensie pentru limita de vârstă începând cu vârsta de 45 de ani.

(2) Asigurații care au realizat în condiții speciale de muncă un stagiul de cotizare de cel puțin 25 de ani, cu excepția celor prevăzuți la [alin. \(1\)](#), beneficiază de pensie pentru limita de vârstă, cu reducerea varstelor standard de pensionare cu 15 ani.

(3) Asigurații care și-au desfășurat activitatea în locurile de muncă prevăzute la [art. 20 lit. b\)](#) și care au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 15 ani în zona I de expunere la radiații sau de 17 ani în zona II de expunere la radiații beneficiază de pensie pentru limita de vârstă, indiferent de vârstă.

Articolul 44

Asigurații care au realizat în condiții speciale de muncă un stagiul de cotizare mai mic de 25 de ani beneficiază de pensie pentru limita de vârstă, cu reducerea proporțională a varstelor standard de pensionare, în condițiile realizării stagiilor totale de cotizare necesare, conform prevederilor [anexelor nr. 4 și 5](#).

Articolul 45

Personalul navigant din aviația civilă beneficiază de prevederile [art. 43 alin. \(2\)](#) și ale [art. 44](#), în condițiile realizării unui număr minim de ore de zbor, salturi, respectiv starturi, aprobat prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, a Ministerului Sănătății și a Ministerului Transporturilor, în urma consultării cu CNPAS. Hotărârea Guvernului va fi adoptată până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Articolul 46

Asigurații care au realizat stagii de cotizare atât în condiții deosebite, cât și în condiții speciale de muncă beneficiază, cumulativ, de reducerea varstelor standard de pensionare, corespunzătoare fiecărei situații, fără ca aceasta reducere să depășească 12 ani.

Articolul 47

1) Persoanele asigurate care au realizat un stagiul de cotizare în condiții de handicap preexistent calității de asigurat, în funcție de gradul handicapului, beneficiază de reducerea stagiilor de cotizare și a varstelor standard de pensionare prevăzute în [anexa nr. 3](#), astfel:

a) cu 15 ani, reducerea vârstei standard de pensionare, dacă au realizat cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare, pentru cei cu handicap grav;

b) cu 10 ani, reducerea vârstei standard de pensionare, dacă au realizat cel puțin două treimi din stagiul complet de cotizare, pentru cei cu handicap accentuat;

c) cu 10 ani, reducerea vârstei standard de pensionare, dacă au realizat stagiul complet de cotizare, pentru cei cu handicap mediu.

(2) Asigurații nevăzători beneficiază de pensie pentru limita de vârstă, indiferent de vârstă, dacă au realizat ca nevazator cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare prevăzut de lege.

Articolul 48

Beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare cu 6 luni pentru fiecare an de privare de libertate, de deportare în străinătate după data de 23 august 1944 și/sau de prizonierat asigurații cu stagiul complet de cotizare, cărora li s-au stabilit drepturi privind vechimea în munca în condițiile prevăzute la [art. 1 alin. \(1\) lit. a\), b\) și c\)](#) și [alin. \(2\) din Decretul-lege nr. 118/1990](#) privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările ulterioare.

Secțiunea a 2-a

Pensia anticipata

Articolul 49

- (1) Asigurații care au depășit stagiul complet de cotizare cu cel puțin 10 ani pot solicita pensia anticipata cu cel mult 5 ani înaintea varstelor standard de pensionare.
- (2) Cuantumul pensiei anticipate se stabilește în aceleași condiții cu cel al pensiei pentru limita de vârstă.
- (3) La stabilirea stagiului de cotizare pentru acordarea pensiei anticipate nu se au în vedere perioadele asimilate, prevăzute de prezenta lege.

Secțiunea a 3-a

Pensia anticipata parțială

Articolul 50

- (1) Asigurații care au realizat stagiile complete de cotizare, precum și cei care au depășit stagiul complet de cotizare cu până la 10 ani pot solicita pensie anticipata parțială cu reducerea varstelor standard de pensionare cu cel mult 5 ani.
- (2) Cuantumul pensiei anticipate parțiale se stabilește din cuantumul pensiei pentru limita de vârstă, prin diminuarea acestuia în raport cu stagiul de cotizare realizat și cu numărul de luni cu care s-a redus vârsta standard de pensionare, conform tabelului nr. 2.

TABELUL Nr. 2

Stagiul de cotizare realizat peste stagiul standard complet de cotizare prevăzut în anexa nr. 3 (coloanele 3 și 6)	Procentul de diminuare pentru fiecare lună de anticipare (%)
până la 1 an	0,50
peste 1 an	0,45
peste 2 ani	0,40
peste 3 ani	0,35
peste 4 ani	0,30
peste 5 ani	0,25
peste 6 ani	0,20
peste 7 ani	0,15
peste 8 ani	0,10
între 9 și 10 ani	0,05

Articolul 51

Asigurații care au desfășurat activități în condiții deosebite sau în condiții speciale de muncă, dar care nu se pot pensiona cu reducerea vârstei de pensionare pe aceasta baza, pot beneficia de prevederile [art. 50](#). În aceste cazuri reducerea vârstei standard de pensionare nu poate fi mai mare de 5 ani.

Articolul 52

La împlinirea varstelor standard de pensionare, prevăzute de prezenta lege, pensia anticipata parțială devine pensie pentru limita de vârstă, prin eliminarea diminuării prevăzute la [art. 50 alin. \(2\)](#) și adăugarea eventualelor stagii de cotizare realizate în perioada de anticipare.

Secțiunea a 4-a

Pensia de invaliditate

Articolul 53

- (1) Au dreptul la pensie de invaliditate asigurații care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, din cauza:
 - a) accidentelor de muncă, conform legii;
 - b) bolilor profesionale și tuberculozei;
 - c) bolilor obișnuite și accidentelor care nu au legătură cu munca.
- (2) Beneficiază de pensie de invaliditate, în condițiile prevăzute la [alin. \(1\)](#), și asigurații care satisfac obligații militare prevăzute la [art. 38 alin. \(1\) lit. c\)](#).

(3) Au dreptul la pensie de invaliditate, în condițiile prevăzute la [alin. \(1\) lit. a](#), și elevii, ucenicii și studenții care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă datorită accidentelor sau bolilor profesionale survenite în timpul și din cauza practicii profesionale.

(4) Persoanele care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă și marii mutilați, ca urmare a participării la lupta pentru victoria Revoluției din decembrie 1989 ori în legătură cu evenimentele revoluționare din decembrie 1989, care erau cuprinși într-un sistem de asigurări sociale anterior datei ivirii invalidității din aceasta cauză, au dreptul și la pensie de invaliditate, indiferent de vechimea în muncă, pe timpul cât durează invaliditatea, stabilită în aceleași condiții în care se acordă pensia de invaliditate persoanelor care au suferit accidente de muncă.

Articolul 54

În raport cu cerințele locului de muncă și cu gradul de reducere a capacității de muncă, invaliditatea este:

a) de gradul I, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă, a capacității de autoservire, de autoconducție sau de orientare spațială, invalidul necesitând îngrijire sau supraveghere permanentă din partea altei persoane;

b) de gradul II, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă, cu posibilitatea invalidului de a se autoservi, de a se autoconduce și de a se orienta spațial, fără ajutorul altei persoane;

c) de gradul III, caracterizată prin pierderea a cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, invalidul putând să presteze o activitate profesională.

Articolul 55

Criteriile și normele pe baza cărora se face încadrarea în gradele I, II și III de invaliditate se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Muncii și Protecției Sociale împreună cu Ministerul Sănătății, la propunerea CNPAS, care va fi adoptată până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 56

(1) Încadrarea sau neîncadrarea într-un grad de invaliditate se face prin decizie, emisă de medicul specializat în expertiza medicală și recuperarea capacității de muncă, denumit în continuare medic expert al asigurărilor sociale.

(2) Împotriva deciziei emise în condițiile [alin. \(1\)](#) se poate face contestație la casa teritorială de pensii, în termen de 30 de zile de la comunicare.

(3) La soluționarea contestației casa teritorială de pensii poate consulta Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperarea Capacității de Muncă.

(4) Termenul de rezolvare a contestației este de 30 de zile de la data înregistrării acesteia.

(5) Decizia casei teritoriale de pensii, data în soluționarea contestației prevăzute la [alin. \(2\)](#), poate fi contestată la instanța judecătorească competentă, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia.

(6) Decizia de încadrare sau de neîncadrare într-un grad de invaliditate, necontestată în termen, este definitivă.

Articolul 57

(1) Asigurații care și-au pierdut capacitatea de muncă datorită unei boli obișnuite sau unor accidente care nu au legătură cu munca beneficiază de pensie de invaliditate, dacă îndeplinesc stagiul de cotizare necesar în raport cu vârsta, conform tabelului nr. 3.

TABELUL Nr. 3

Vârsta asiguratului în momentul ivirii invalidității	Stagiul de cotizare necesar (ani)
sub 25 ani	5
25-31 ani	8
31-37 ani	11
37-43 ani	14
43-49 ani	18
49-55 ani	22
peste 55 ani	25

(2) Beneficiază de pensie de invaliditate și asigurații care, până la data ivirii invalidității, au realizat cel puțin jumătate din stagiul de cotizare necesar, prevăzut în tabelul nr. 3.

(3) Asigurații prevăzuți la [art. 47](#) beneficiază de pensie de invaliditate, dacă au realizat cel puțin jumătate din stagiul de cotizare necesar, prevăzut în tabelul nr. 3, în raport cu vârsta avută la data expertizării.

(4) Au dreptul la pensie de invaliditate și persoanele care la data ivirii invalidității nu mai au calitatea de asigurat, dar îndeplinesc condițiile prevăzute la [alin. \(1\)](#), [\(2\)](#) sau [\(3\)](#).

Articolul 58

În cazul în care invaliditatea s-a ivit ca urmare a unui accident de muncă, a unei boli profesionale, a tuberculozei, precum și în situația în care invaliditatea s-a ivit în timpul și din cauza îndeplinirii obligațiilor militare prevăzute la [art. 38 alin. \(1\) lit. c](#)), asiguratul poate beneficia de pensie de invaliditate, indiferent de stagiul de cotizare.

Articolul 59

(1) La stabilirea pensiei de invaliditate asiguraților li se acordă un stagiul potențial, determinat ca diferența între stagiul complet de cotizare și stagiul de cotizare realizat efectiv până în momentul încadrării într-un grad de invaliditate.

(2) În cazul asiguraților care au realizat cel puțin jumătate din stagiul de cotizare necesar, prevăzut în tabelul nr. 3, stagiul potențial se determină ca diferența între stagiul complet de cotizare și stagiul de cotizare necesar.

(3) Stagiul potențial rezultat conform [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) nu poate fi mai mare decât stagiul de cotizare pe care asiguratul ar fi putut să îl realizeze de la vârsta ivirii invalidității până la împlinirea vârstei la care, în condițiile prezentei legi, poate solicita o pensie pentru limita de vârstă.

Articolul 60

(1) Asiguraților care au realizat un stagiul de cotizare în condiții de handicap preexistent calității de asigurat li se acordă un stagiul potențial, determinat ca diferența între stagiile de cotizare cerute la [art. 47](#) și stagiile de cotizare realizate efectiv.

(2) În cazul persoanelor prevăzute la [art. 53 alin. \(3\)](#), stagiul potențial luat în calcul la stabilirea pensiei de invaliditate îl constituie stagiul complet de cotizare, conform prezentei legi.

Articolul 61

(1) Pensionării încadrați în gradul I de invaliditate au dreptul, în afară pensiei, la o indemnizație pentru însoțitor, în cuantum fix.

(2) Cuantumul indemnizației pentru însoțitor se stabilește anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat și nu poate fi mai mic decât salariul de bază minim brut pe țară.

(3) În timpul execuției bugetare cuantumul indemnizației pentru însoțitor se reactualizează prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 62

(1) Pensionării de invaliditate sunt supuși revizuirii medicale, în funcție de afecțiune, la intervale de 6-12 luni, până la împlinirea varstelor standard de pensionare, la termenele stabilite de casele teritoriale de pensii.

(2) După fiecare revizuire medicul expert al asigurărilor sociale din cadrul casei teritoriale de pensii emite o nouă decizie prin care se stabilește, după caz:

- a) menținerea în același grad de invaliditate;
- b) încadrarea în alt grad de invaliditate;
- c) încetarea calității de pensionar de invaliditate, ca urmare a redobândirii capacității de muncă.

(3) Dreptul la pensie de invaliditate se modifică sau încetează începând cu luna următoare celei în care s-a emis decizia de revizuire medicală.

(4) Neprezentarea, din motive imputabile pensionarului, la revizuirea medicală atrage suspendarea plății pensiei începând cu luna următoare celei în care era prevăzută revizuirea medicală.

(5) Revizuirea medicală se poate efectua și la cererea pensionarilor, dacă starea sănătății lor s-a îmbunătățit sau, după caz, s-a agravat.

(6) Decizia emisă după revizuirea medicală se supune aceleiași proceduri de contestare și soluționare, conform [art. 56 alin. \(2\)-\(6\)](#).

(7) Nu sunt supuși revizuirii medicale periodice pensionării de invaliditate care:

- a) prezintă invalidități care afectează ireversibil capacitatea de muncă;
- b) au împlinit varstele prevăzute de prezenta lege pentru obținerea pensiei pentru limita de vârstă;
- c) au vârsta mai mică cu până la 5 ani față de vârsta standard de pensionare și au realizat stagiile complete de cotizare, conform prezentei legi.

Articolul 63

(1) Pensionării de invaliditate, cu excepția celor prevăzuți la [art. 62 alin. \(7\)](#), sunt obligați să urmeze programele recuperatorii întocmite de medicul expert al asigurărilor sociale care a emis decizia de încadrare în grad de invaliditate, în vederea reintegrării socioprofesionale în aceeași muncă sau în alta.

(2) Neîndeplinirea, din motive imputabile pensionarului, a obligației prevăzute la [alin. \(1\)](#) atrage suspendarea plății pensiei începând cu luna următoare constatării.

(3) Suspendarea plății pensiei încetează cu luna următoare reluării sau, după caz, începerii programelor recuperatorii.

Articolul 64

(1) La împlinirea vârstei standard prevăzute de prezenta lege pentru obținerea pensiei pentru limita de vârstă beneficiarul pensiei de invaliditate poate opta pentru cea mai avantajoasă dintre pensii.

(2) Indemnizația pentru însoțitor prevăzută la [art. 61](#) se menține indiferent de pensia pentru care se optează.

Secțiunea a 5-a

Pensia de urmaș

Articolul 65

Au dreptul la pensie de urmaș copiii și soțul supraviețuitor, dacă persoana decedată era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii.

Articolul 66

Copiii au dreptul la pensie de urmaș:

- a) până la vârsta de 16 ani;
- b) dacă își continua studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legii, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani;
- c) pe toată durata invalidității de orice grad, dacă aceasta s-a ivit în perioada în care se aflau în una dintre situațiile prevăzute la [lit. a\)](#) sau [b\)](#).

Articolul 67

- (1) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș pe tot timpul vieții, la împlinirea vârstei standard de pensionare, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 15 ani.
- (2) În cazul în care durata căsătoriei este mai mică de 15 ani, dar de cel puțin 10 ani, cuantumul pensiei de urmaș convenit soțului supraviețuitor se diminuează cu 0,5% pentru fiecare luna, respectiv 6,0% pentru fiecare an de căsătorie în minus.

Articolul 68

- (1) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă, pe perioada în care este invalid de gradul I sau II, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 1 an.
- (2) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă și de durata căsătoriei, dacă decesul soțului sustinator s-a produs ca urmare a unui accident de muncă, a unei boli profesionale sau tuberculozei și dacă nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie sau acestea sunt mai mici de o pătrime din salariul mediu brut pe economie.

Articolul 69

Soțul supraviețuitor care nu îndeplinește condițiile prevăzute la [art. 67](#) și [art. 68 alin. \(1\)](#) beneficiază de pensie de urmaș pe o perioadă de 6 luni de la data decesului, dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie sau acestea sunt mai mici de o pătrime din salariul mediu brut pe economie.

Articolul 70

Soțul supraviețuitor care are în îngrijire la data decesului susținătorului unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 7 ani beneficiază de pensie de urmaș până la data împlinirii de către ultimul copil a vârstei de 7 ani, în perioadele în care nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie sau acestea sunt mai mici de o pătrime din salariul mediu brut pe economie.

Articolul 71

- (1) Pensia de urmaș se calculează, după caz, din:
 - a) pensia pentru limita de vârstă aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul, în condițiile legii, sustinatorul decedat;
 - b) pensia de invaliditate gradul I, în cazul în care decesul susținătorului a survenit înaintea îndeplinirii condițiilor pentru obținerea pensiei pentru limita de vârstă și era în plată cu pensie de invaliditate de orice grad, pensie anticipată, pensie anticipată parțială sau ar fi avut dreptul, în condițiile legii, la una dintre aceste categorii de pensie.
- (2) Cuantumul pensiei de urmaș se stabilește procentual din pensia susținătorului, prevăzută la [alin. \(1\)](#), în funcție de numărul urmașilor îndreptățiți, astfel:
 - a) pentru un singur urmaș - 50%;
 - b) pentru 2 urmași - 75%;
 - c) pentru 3 sau mai mulți urmași - 100%.

Articolul 72

Cuantumul pensiei de urmaș, în cazul orfanilor de ambii părinți, reprezintă însumarea drepturilor de urmaș, calculate după fiecare părinte.

Articolul 73

În cazul modificării numărului de urmași, pensia se recalculează în conformitate cu dispozițiile [art. 71 alin. \(2\)](#).

Articolul 74

Soțul supraviețuitor care are dreptul la o pensie proprie și îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru obținerea pensiei de urmaș după soțul decedat poate opta pentru cea mai avantajoasă pensie.

Articolul 75

Beneficiarii pensiei de urmaș prevăzuți la [art. 66 lit. c](#)) și la [art. 68 alin. \(1\)](#) sunt expertizați, supuși revizuirii medicale și au obligația de a urma programele recuperatorii conform aceluiași reglementări prevăzute pentru pensia de invaliditate.

Secțiunea a 6-a Calculul pensiilor

Articolul 76

În sistemul public cuantumul pensiei la data înscrierii la pensie se determina prin înmulțirea punctajului mediu anual realizat de asigurat în perioada de cotizare cu valoarea unui punct de pensie din luna ieșirii la pensie.

Articolul 77

Punctajul mediu anual, realizat de asigurat în perioada de cotizare, se determina prin împărțirea numărului de puncte rezultat din însumarea punctajelor anuale realizate de asigurat în perioada de cotizare la numărul de ani corespunzători stagiului complet de cotizare.

Articolul 78

(1) Punctajul anual al asiguratului se determina prin împărțirea la 12 a punctajului rezultat în anul respectiv din însumarea numărului de puncte realizat în fiecare luna. Numărul de puncte realizat în fiecare luna se calculează prin raportarea salariului brut lunar individual, inclusiv sporurile și adaosurile, sau, după caz, a venitului lunar asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale, la salariul mediu brut lunar din luna respectiva, comunicat de Comisia Națională pentru Statistica.

(2) Pentru perioadele în care Comisia Națională pentru Statistica a comunicat numai salariul mediu brut lunar pe economie la nivel anual punctajul anual al asiguratului se determina ca raport între media lunară din anul respectiv a salariilor brute individuale, inclusiv sporurile și adaosurile, sau, după caz, a venitului asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale, și salariul mediu brut lunar pe economie din anul respectiv, comunicat de Comisia Națională pentru Statistica.

(3) Pentru lunile pentru care Comisia Națională pentru Statistica nu a comunicat încă salariul mediu brut lunar pe economie se utilizează (pentru întreaga luna) ultimul salariu mediu brut lunar pe economie comunicat.

(4) Punctajul asiguratului, stabilit conform [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#), nu poate fi mai mare de 3 puncte într-un an calendaristic.

(5) Pentru perioadele asimilate, la determinarea punctajului anual al asiguratului se utilizează:

a) cuantumul pensiei de invaliditate sau al altor drepturi de asigurări sociale obținute în perioadele respective, în cazurile prevăzute la [art. 38 alin. \(1\) lit. a\)](#);

b) 25% din salariul mediu brut lunar pe economie din perioadele respective, pentru cazurile prevăzute la [art. 38 alin. \(1\) lit. b\) și c\)](#) și la [art. 53 alin. \(3\)](#).

(6) Pentru stagiul potențial, acordat asiguraților în drept să obțină o pensie de invaliditate, punctajul anual al asiguratului este de:

a) 0,75 puncte pentru gradul I de invaliditate, respectiv pentru cei cu handicap grav;

b) 0,60 puncte pentru gradul II de invaliditate, respectiv pentru cei cu handicap accentuat;

c) 0,40 puncte pentru gradul III de invaliditate, respectiv pentru cei cu handicap mediu.

(7) Stagiul de cotizare realizat și stagiul potențial acordat pentru perioadele în care asiguratul a beneficiat de pensie de invaliditate gradul III se iau în considerare, prin cumulare, la stabilirea altor categorii de pensie.

(8) Asigurații care, după îndeplinirea condițiilor de pensionare pentru limita de vârstă reglementate de prezenta lege, contribuie o anumită perioadă la sistemul public, regasindu-se în una dintre situațiile prevăzute la [art. 5](#), beneficiază de majorarea punctajului realizat cu 0,3% pentru fiecare luna, respectiv cu 3,6% pentru fiecare an suplimentar.

Articolul 79

CNPAS comunică asiguratului, prin casele teritoriale de pensii, punctajul anual și punctajul cumulat pentru perioada de cotizare, în condițiile [art. 39](#).

Articolul 80

(1) Valoarea unui punct de pensie reprezintă cel puțin 45% din salariul mediu brut lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv, și se aproba prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(2) În situația în care într-o anumită perioadă se constata abateri mai mari de 10% între salariul mediu brut lunar pe economie realizat față de cel prognozat, CNPAS, de comun acord cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale și cu Ministerul Finanțelor, va recalcula valoarea punctului de pensie pe baza unei noi prognoze a salariului mediu brut lunar pe economie.

Secțiunea a 7-a

Reactualizarea pensiilor

Articolul 81

După aprobarea legii bugetului asigurărilor sociale de stat pensiile aflate în plată se reactualizează în funcție de valoarea stabilită a punctului de pensie.

Secțiunea a 8-a Stabilirea și plata pensiilor

Articolul 82

(1) Pensia se acordă la cererea persoanei îndreptățite, a mandatarului desemnat de aceasta cu procura specială, a tutorelui sau a curatorului acesteia.

(2) Cererea de pensionare, împreună cu actele care dovedesc îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege se depun la casa teritorială de pensii în raza căreia se afla domiciliul asiguratului.

Articolul 83

Drepturile de pensie pentru limita de vârstă și de pensie anticipată se cuvin de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare prevăzute de prezenta lege și se acordă:

- a) de la data încetării calității de asigurat, dacă cererea a fost depusă în termen de 30 de zile de la această dată;
- b) de la data depunerii cererii, în cazul persoanelor care nu mai sunt asigurate în momentul solicitării, precum și în situația nerespectării termenului prevăzut la [lit. a\)](#).

Articolul 84

(1) Persoanele care au împlinit vârsta standard de pensionare nu mai pot solicita înscrierea la pensia de invaliditate.

(2) Drepturile de pensie de invaliditate se acordă:

- a) de la data încetării plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, dacă cererea a fost depusă în termen de 60 de zile de la data emiterii deciziei medicale de încadrare în grad de invaliditate;
- b) de la data emiterii deciziei medicale de încadrare în grad de invaliditate, în cazul persoanelor care nu mai sunt asigurate la data expertizării, dacă cererea a fost depusă în termenul prevăzut la [lit. a\)](#);
- c) de la data depunerii cererii, în situațiile în care s-a depășit termenul prevăzut la [lit. a\)](#).

Articolul 85

(1) Drepturile de pensie de urmaș, în cazul persoanelor care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege la data decesului susținătorului asigurat, se acordă la cerere:

- a) începând cu luna următoare decesului, în cazul în care sustinatorul decedat era pensionar, dacă cererea a fost depusă în termen de 90 de zile de la data decesului;
- b) de la data decesului susținătorului, în cazul în care sustinatorul decedat nu era pensionar la data decesului, dacă cererea a fost depusă în termen de 90 de zile de la această dată;
- c) de la data depunerii cererii, în situațiile în care s-au depășit termenele prevăzute la [lit. a\)](#) și [b\)](#).

(2) În cazul în care urmasul îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege ulterior datei decesului susținătorului asigurat, drepturile de pensie de urmaș se acordă de la data îndeplinirii condițiilor, dacă cererea a fost depusă în termen de 90 de zile de la data îndeplinirii condițiilor.

(3) În situația în care s-a depășit termenul prevăzut la [alin. \(2\)](#), drepturile de pensie de urmaș se acordă de la data depunerii cererii.

Articolul 86

(1) Admiterea sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie emisă de casa teritorială de pensii în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii.

(2) Decizia casei teritoriale de pensii va cuprinde temeiurile de fapt și de drept pe baza cărora se admite sau se respinge cererea de pensionare.

(3) Decizia de pensionare se comunică în scris persoanei care a solicitat pensionarea, în termen de 5 zile de la data emiterii.

Articolul 87

Decizia de pensionare poate fi contestată la instanța judecătorească competentă, în a cărei rază teritorială se afla domiciliul asiguratului, în termen de 30 de zile de la comunicare.

Articolul 88

Decizia de pensionare necontestată în termen este definitivă.

Articolul 89

În situația în care se constată erori în stabilirea și în plata drepturilor de pensie, se vor opera revizuirile și modificările legale, atragând, după caz, răspunderea celor vinovați.

Articolul 90

- (1) Plata pensiei se face lunar.
- (2) Pensia se plătește personal titularului, mandatarului desemnat de acesta prin procura specială sau reprezentantului legal al acestuia.
- (3) Modalitățile de plată a pensiilor se stabilesc prin regulament al CNPAS, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 91

- (1) Plata pensiei încetează începând cu luna următoare celei în care:
 - a) beneficiarul a decedat;
 - b) beneficiarul nu mai îndeplinește condițiile legale în temeiul cărora i-a fost acordată pensia;
 - c) urmasul a fost condamnat printr-o hotărâre rămasă definitivă pentru infracțiunea de omor sau tentativa de omor comisă asupra susținătorului.
- (2) Instanțele judecătorești au obligația ca, în termen de 10 zile de la data rămânării definitive a hotărârii pronunțate în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. c), să comunice aceasta situație, în scris, CNPAS.

Articolul 92

- (1) Plata pensiei se suspenda începând cu luna următoare celei în care:
 - a) pensionarul își stabilește domiciliul pe teritoriul unui stat cu care România a încheiat convenție de asigurări sociale, dacă în cadrul acesteia se prevede că pensia se plătește de către celălalt stat;
 - b) beneficiarul unei pensii anticipate sau al unei pensii anticipate parțiale se regasește în una dintre situațiile prevăzute la art. 5;
 - c) beneficiarul unei pensii de invaliditate nu se prezintă la revizuirea medicală periodică;
 - d) beneficiarul unei pensii de urmaș realizează dintr-o activitate profesională venituri brute lunare mai mari decât jumătate din salariul mediu brut pe economie;
 - e) copilul urmaș nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art. 66 lit. b) și c);
 - f) soțul supraviețuitor, beneficiarul unei pensii de urmaș, se recasătorește.
- (2) Plata indemnizației de însoțitor se suspenda pe perioada în care pensionarul de invaliditate gradul I, cu excepția nevazatorilor, este internat în instituții de asistență socială sau în unități medicale specializate, în care se asigură supraveghere și îngrijire permanentă.

Articolul 93

- (1) Reluarea în plata a pensiilor suspendate se face la cerere, începând cu luna următoare celei în care a încetat cauza suspendării, dacă cererea a fost depusă în termen de 30 de zile de la data încetării cauzei suspendării.
- (2) În situația în care cererea de reluare în plata a fost depusă după expirarea termenului de 30 de zile, plata se face începând cu luna următoare celei în care a fost depusă cererea.
- (3) Reluarea în plata a pensiei de urmaș suspendate ca urmare a neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 66 lit. b) și c) se face de la data începerii anului școlar sau de la data emiterii deciziei medicale de încadrare într-un grad de invaliditate.

Articolul 94

- (1) Pot cumula pensia cu veniturile realizate dintr-o activitate profesională, indiferent de nivelul veniturilor respective:
 - a) copiii urmași orfani de ambii părinți, pe perioada școlarizării, până la varstele prevăzute la art. 66 lit. a) și b);
 - b) nevazatorii;
 - c) pensionării pentru limita de vârstă.
- (2) Beneficiarii pensiei de urmaș pot cumula pensia cu veniturile realizate dintr-o activitate profesională, dacă veniturile brute lunare realizate nu depășesc jumătate din salariul mediu brut lunar pe economie.

Articolul 95

- (1) Beneficiarii pensiei pentru limita de vârstă pot solicita recalcularea pensiei după fiecare stagi de cotizare de minimum 12 luni, realizat în condițiile prezentei legi.
- (2) Cererea de recalculare a pensiei urmează aceleași reguli procedurale privind soluționarea și contestarea, prevăzute pentru cererea de pensionare.
- (3) Pensia recalculează se acordă începând cu luna următoare celei în care s-a depus cererea de recalculare.

Articolul 96

Beneficiarul dreptului de pensie este obligat să comunice casei teritoriale de pensii orice modificare privind condițiile de acordare și de plată a pensiei, în termen de 15 zile de la apariția acesteia.

Articolul 97

- (1) Sumele rămase neîncasate de către pensionarul decedat, reprezentând pensia pe luna în care a avut loc decesul, și, după caz, drepturile de pensie cuvenite și neachitate până la deces se plătesc soțului supraviețuitor, copiilor, părinților sau, în lipsa acestora, celorlalți moștenitori, în condițiile dreptului comun.
- (2) Sumele prevăzute la [alin. \(1\)](#) pot fi solicitate în cadrul termenului general de prescripție.

Capitolul 5

Alte drepturi de asigurări sociale

Articolul 98

- (1) Asigurații sistemului public au dreptul, în afară de pensie, la:
- a) indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, cauzată de boli obișnuite sau de accidente în afară muncii, boli profesionale și accidente de muncă;
 - b) prestații pentru prevenirea imbolnavirilor și recuperarea capacității de muncă;
 - c) indemnizație pentru maternitate;
 - d) indemnizație pentru creșterea copilului sau îngrijirea copilului bolnav;
 - e) ajutor de deces.
- (2) Beneficiază de drepturile prevăzute la [alin. \(1\)](#) asigurații care au un stagiu de cotizare de cel puțin 6 luni, realizat în ultimele 12 luni anterioare producerii riscului.
- (3) Asigurații cu contract individual de muncă pe durată determinată, precum și cei prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\)](#) pct. IV și VI beneficiază de drepturile prevăzute la [alin. \(1\)](#), dacă îndeplinesc condiția de stagiu de cotizare prevăzută la [alin. \(2\)](#) sau de cel puțin 12 luni cotate în ultimele 24 de luni anterioare producerii riscului.
- (4) Asigurații beneficiază de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, fără condiții de stagiu de cotizare, în cazul accidentelor de muncă, bolilor profesionale, urgentelor medico-chirurgicale, tuberculozei și bolilor infectocontagioase din grupa A. Lista cuprinzând urgentele medico-chirurgicale, precum și bolile infectocontagioase din grupa A va fi stabilită prin hotărâre a Guvernului, adoptată în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 99

- (1) Baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale se determina ca medie a veniturilor lunare din ultimele 6 luni, pe baza cărora s-a stabilit contribuția individuală de asigurări sociale în lunile respective, conform prevederilor [art. 23](#).
- (2) În situația în care stagiul de cotizare este mai mic de 6 luni, pentru asigurații prevăzuți la [art. 98 alin. \(4\)](#) baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale o constituie media veniturilor lunare la care s-a calculat contribuția de asigurări sociale din lunile respective sau, după caz, venitul lunar din prima luna de activitate pentru care s-a stabilit să se plătească contribuția de asigurări sociale.
- (3) Pentru calculul indemnizațiilor de asigurări sociale se utilizează numărul de zile lucrătoare din luna în care se acordă concediul medical sau, după caz, se solicita alte drepturi de asigurări sociale.
- (4) La stabilirea numărului de zile lucrătoare din luna în care se acordă dreptul de asigurări sociale se au în vedere prevederile legale cu privire la zilele de sărbători legale în care nu se lucrează.

Secțiunea 1

Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă

Articolul 100

- (1) În sistemul public asigurații beneficiază de concediu medical și de indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă, dacă dovedesc incapacitatea temporară de muncă printr-un certificat medical, eliberat conform reglementărilor în vigoare.
- (2) În cazul bolilor profesionale sau accidentelor de muncă certificatul medical se vizează în mod obligatoriu, prin grija angajatorului, de către Inspectoratul de Sănătate Publică, respectiv de inspectoratul teritorial de muncă în raza căruia se afla sediul angajatorului sau domiciliul asiguratului.
- (3) Somerii aflați la cursuri de calificare, recalificare, perfecționare sau, după caz, la alte forme de pregătire profesională, organizate potrivit legii, care, datorită accidentelor survenite în timpul și din cauza practicii profesionale, suporta o incapacitate temporară de muncă mai mare de 3 zile, beneficiază de aceleași prevederi ca și ceilalți asigurați privind accidentul de muncă.

Articolul 101

- (1) Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se suporta astfel:
- A. de către angajator, în funcție de numărul de angajați avut la data ivirii incapacității temporare de muncă, astfel:
 - a) până la 20 de angajați, din a 4-a până în a 10-a zi de incapacitate temporară de muncă;

- b) între 21-100 de angajați, din a 4-a până în a 15-a zi de incapacitate temporară de muncă;
 - c) peste 100 de angajați, din a 4-a până în a 20-a zi de incapacitate temporară de muncă;
- B.** de bugetul asigurărilor sociale de stat, începând cu:
- a) a 4-a zi de incapacitate temporară de muncă, în cazul persoanelor prevăzute la [art. 5 alin. \(1\) pct. III, IV și alin. \(2\)](#);
 - b) ziua următoare celor suportate de angajator, conform [lit. A](#), și până la data încetării incapacității temporare de muncă sau pensionării.
- (2) Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă nu se acordă asiguraților prevăzuți la [art. 5](#) pentru primele 3 zile de incapacitate temporară de muncă.

Articolul 102

Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă, cauzată de boli profesionale sau accidente de muncă, se suporta din prima zi de incapacitate temporară de muncă și până la data încetării acesteia sau pensionării, astfel:

- a) de către angajator, pentru asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. I, II și VI](#);
- b) de către angajatorul prestator al cursurilor de calificare, recalificare, perfecționare sau al altor forme de pregătire profesională pentru șomeri, organizate potrivit legii, pentru situațiile prevăzute la [art. 100 alin. \(3\)](#);
- c) de bugetul asigurărilor sociale de stat, pentru asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. IV, V și alin. \(2\)](#);
- d) de bugetul asigurărilor sociale de stat, în cazul asiguraților prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. I și II](#), precum și al celor prevăzuți la [alin. \(1\) pct. III](#), aflați la cursuri de calificare, recalificare, perfecționare sau la alte forme de pregătire profesională, organizate potrivit legii, dacă bolile profesionale sau accidentele de muncă s-au produs din vina acestora.

Articolul 103

- (1) Durata de acordare a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă este de cel mult 180 de zile în interval de un an, socotit din prima zi de îmbolnăvire.
- (2) Începând cu a 90-a zi concediul medical se poate prelungi până la 180 de zile, cu avizul medicului expert al asigurărilor sociale.
- (3) Durata de acordare a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă este mai mare în cazul unor boli speciale și se diferențiază astfel:
 - a) un an, în intervalul ultimilor 2 ani, pentru tuberculoza pulmonară și unele boli cardiovasculare, stabilite de CNPAS cu acordul Ministerului Sănătății și al Ministerului Muncii și Protecției Sociale;
 - b) un an, cu drept de prelungire până la un an și jumătate de către medicul expert al asigurărilor sociale, în intervalul ultimilor 2 ani, pentru tuberculoza meningeală, peritoneală și urogenitală, inclusiv a glandelor suprarenale, precum și pentru SIDA și cancer de orice tip, în funcție de stadiul bolii;
 - c) un an și jumătate, în intervalul ultimilor 2 ani, pentru tuberculoza pulmonară operată și osteoarticulară;
 - d) 6 luni, cu posibilitatea de prelungire până la maximum un an, în intervalul ultimilor 2 ani, pentru alte forme de tuberculoza extrapulmonară, cu avizul medicului expert al asigurărilor sociale.

Articolul 104

- (1) Durata de acordare a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, în cazul asiguraților cu contract individual de muncă pe durata determinată, precum și al celor prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. IV și VI](#), este de cel mult 90 de zile în cursul unui an calendaristic.
- (2) În cazul în care incapacitatea temporară de muncă a asiguraților menționați la [alin. \(1\)](#) este cauzată de un accident de muncă, boala profesională, urgente medicochirurgicale, tuberculoza sau boala infectocontagioasă din grupa A, stabilite în condițiile prevăzute la [art. 98 alin. \(4\)](#), indemnizația corespunzătoare se acordă pe toată durata incapacității temporare de muncă.

Articolul 105

- (1) Medicul curant propune pensionarea de invaliditate, dacă bolnavul nu a fost recuperat la expirarea duratelor de acordare a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, prevăzute de prezenta lege.
- (2) În situații temeinic motivate de posibilitatea recuperării medicul curant propune prelungirea concediului medical peste 180 de zile, în scopul evitării pensionării de invaliditate și menținerii asiguratului în activitate.
- (3) Medicul expert al asigurărilor sociale decide, după caz, prelungirea concediului medical pentru continuarea programului recuperator, trecerea temporară în alta muncă, reducerea programului de lucru, reluarea activității în aceeași profesie sau într-o alta profesie ori pensionarea de invaliditate.
- (4) Prolungirea concediului medical peste 180 de zile se face pentru cel mult 90 de zile, conform procedurilor stabilite de CNPAS, în raport cu evoluția cazului și cu rezultatele acțiunilor de recuperare.

Articolul 106

În cazul în care s-a emis avizul de pensionare de către medicul expert al asigurărilor sociale, plata indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă se acordă până la sfârșitul lunii următoare celei în care s-a dat avizul, fără a se depăși durata maxima de acordare a concediului medical, prevăzută de lege.

Articolul 107

(1) Asigurații a căror incapacitate temporară de muncă a survenit în timpul concediului de odihnă sau al concediului fără plata beneficiază de indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, conform prevederilor [art. 101](#), concediile fiind întrerupte, urmând ca zilele neefectuate să fie reprogramate.

(2) Beneficiază de indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, în aceleași condiții ca și ceilalți asigurați, pensionarii care, potrivit prezentei legi, realizează venituri dintr-o activitate profesională pentru care se calculează și se plătește contribuția de asigurări sociale.

Articolul 108

(1) Quantumul indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă se determina prin aplicarea unui procent de 75% la baza de calcul stabilită conform [art. 99](#).

(2) Quantumul indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boala profesională, accident de muncă sau asimilat acestuia, tuberculoza, SIDA, cancer de orice tip și boala infectocontagioasă din grupa A, stabilită în condițiile prevăzute la [art. 98 alin. \(4\)](#), este de 100% din baza de calcul stabilită conform [art. 99](#).

Secțiunea a 2-a

Prestații pentru prevenirea imbolnavirilor și recuperarea capacității de muncă

Articolul 109

(1) În scopul prevenirii imbolnavirilor și recuperării capacității de muncă, în sistemul public asigurații pot beneficia de:

- a) indemnizație pentru trecerea temporară în alta muncă;
- b) indemnizație pentru reducerea timpului de muncă;
- c) indemnizație pentru carantina;
- d) ajutoare pentru procurarea de proteze, orteze și de alte produse ortopedice, care nu sunt suportate, potrivit legii, de la asigurările sociale de sănătate;
- e) tratament balnear care nu este suportat, potrivit legii, de la asigurările sociale de sănătate;
- f) reabilitare profesională.

(2) Asigurații aflați în incapacitate temporară de muncă pe o perioadă mai mare de 90 de zile, precum și pensionarii de invaliditate pot beneficia de tratament balnear și reabilitare profesională, în conformitate cu prevederile programului individual de recuperare.

Articolul 110

(1) Asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. I și II](#), care, datorită unei boli profesionale sau unui accident de muncă, nu mai pot lucra în condițiile de la locul de muncă anterior producerii riscului, pot trece temporar în alta muncă.

(2) Indemnizația pentru trecerea temporară în alta muncă se acordă, dacă la noul loc de muncă asiguratul realizează un venit salarial brut lunar inferior mediei veniturilor lunare din ultimele 6 luni anterioare riscului, care au constituit baza de calcul al contribuției de asigurări sociale în lunile respective.

Articolul 111

Indemnizația pentru reducerea timpului de muncă cu o pătrime din durata normală se acordă asiguraților cu contract individual de muncă care, din motive de sănătate, nu mai pot realiza durata normală de muncă.

Articolul 112

(1) Indemnizațiile prevăzute la [art. 110](#) și [111](#) se acordă, la propunerea medicului curant, cu avizul medicului expert al asigurărilor sociale pentru cel mult 90 de zile într-un an calendaristic, în una sau mai multe etape.

(2) Quantumul lunar al indemnizațiilor prevăzute la [art. 110](#) și [111](#) este egal cu diferența dintre baza de calcul stabilită conform [art. 99](#) și venitul salarial brut realizat de asigurat la noul loc de muncă sau prin reducerea timpului normal de muncă, fără a depăși 25% din baza de calcul.

Articolul 113

(1) Indemnizația pentru carantina se acordă asiguraților cărora li se interzice continuarea activității din cauza unei boli contagioase, pe durata stabilită prin certificatul eliberat de inspectoratul de sănătate publică.

(2) Quantumul lunar al indemnizației pentru carantina reprezintă 75% din baza de calcul stabilită conform [art. 99](#).

Articolul 114

Indemnizațiile prevăzute la [art. 109 alin. \(1\) lit. a\), b\) și c\)](#) se suportă integral din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Articolul 115

- (1) Asigurații și pensionarii sistemului public pot beneficia de ajutoare și indemnizații de la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru procurare de proteze, orteze și de alte produse ortopedice, care nu sunt suportate, potrivit legii, de la asigurările sociale de sănătate.
- (2) Modalitățile de stabilire și de acordare a ajutoarelor și indemnizațiilor pentru procurarea de proteze, orteze și de alte produse ortopedice se stabilesc prin lege.

Articolul 116

- (1) Pentru asigurații prevăzuți la [art. 109 alin. \(2\)](#) medicul expert al asigurărilor sociale întocmește programul individual de recuperare, în funcție de natura, stadiul și prognosticul bolii, structurat pe etape.
- (2) Programul individual de recuperare este obligatoriu și se realizează de către organele competente.
- (3) Dreptul la prestații de asigurări sociale se suspenda în cazul în care asigurații nu urmează sau nu respecta programul individual de recuperare.
- (4) După fiecare etapă prevăzută în programul individual de recuperare asigurații sunt supuși reexaminării medicale. În funcție de rezultatele acestora medicul expert al asigurărilor sociale, după caz, actualizează programul individual de recuperare, recomandă reluarea activității profesionale sau propune pensionarea de invaliditate.
- (5) Asigurații care și-au redobândit capacitatea de muncă total sau parțial se pot reincadra în munca potrivit recomandărilor medicului expert al asigurărilor sociale, cu sprijinul caselor teritoriale de pensii și al agențiilor pentru ocupare și formare profesională județene și a municipiului București.

Articolul 117

- (1) Programul individual de recuperare poate include tratament balnear care nu este suportat, potrivit legii, de la asigurările sociale de sănătate, în funcție de tipul bolii.
- (2) Durata tratamentului balnear este de 15-21 de zile și se stabilește de medicul expert al asigurărilor sociale în funcție de tipul afecțiunii și de natura tratamentului.
- (3) Pentru asigurații prevăzuți la [art. 109 alin. \(2\)](#) contravaloarea biletelor pentru tratament balnear se suporta integral din bugetul asigurărilor sociale de stat.
- (4) Pot beneficia de tratament balnear și alte categorii de asigurați, în limitele fondului alocat pentru tratament balnear, cu suportarea de către beneficiar a unei părți din costul biletului de tratament balnear.
- (5) Criteriile pe baza cărora se acordă bilete pentru tratament balnear, precum și nivelul cotei de participare individuală a asiguraților se aproba anual de CNPAS.

Secțiunea a 3-a Indemnizația de maternitate

Articolul 118

- (1) Asiguratele au dreptul, pe o perioadă de 126 de zile calendaristice, la concediu pentru sarcină și lauzie, perioada în care beneficiază de indemnizație de maternitate.
- (2) De aceleași drepturi beneficiază și femeile care au încetat plata contribuției de asigurări sociale, în condițiile prezentei legi, dar care nasc în termen de 9 luni de la data pierderii calității de asigurat.

Articolul 119

- (1) Concediul pentru sarcină se acordă pe o perioadă de 63 de zile înainte de naștere, iar concediul pentru lauzie pe o perioadă de 63 de zile după naștere.
- (2) Concediile pentru sarcină și lauzie se compensează între ele, în funcție de recomandarea medicului și de opțiunea persoanei beneficiare.
- (3) Persoanele cu handicap asigurate beneficiază, la cerere, de concediu pentru sarcină, începând cu luna a 6-a de sarcină.
- (4) În cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului de lauzie, indemnizația de maternitate se acordă pe toată durata acestuia.

Articolul 120

- (1) Cuantumul lunar al indemnizației de maternitate este de 85% din baza de calcul stabilită conform [art. 99](#).
- (2) Indemnizația de maternitate se suporta integral din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Secțiunea a 4-a Indemnizația pentru creșterea copilului sau îngrijirea copilului bolnav

Articolul 121

- (1) Asigurații au dreptul la:

- a)** indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani și, în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 3 ani;
- b)** indemnizație pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă de până la 7 ani, iar în cazul copilului cu handicap, pentru afecțiunile intercurrente, până la împlinirea vârstei de 18 ani.
- (2)** Indemnizațiile prevăzute la [alin. \(1\)](#) se suporta integral din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Articolul 122

- (1)** Beneficiază, la cerere, de indemnizația pentru creșterea copilului sau pentru îngrijirea copilului bolnav, optional, unul dintre părinți, dacă solicitantul îndeplinește condițiile de stagiul de cotizare prevăzute la [art. 98 alin. \(2\)](#) sau [\(3\)](#).
- (2)** De aceleași drepturi beneficiază și asiguratul care, în condițiile legii, a adoptat, a fost numit tutore, căruia i s-au încredințat copii spre creștere și educare sau în plasament familial.

Articolul 123

- (1)** Indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani se acordă, la cerere, pe baza livretului de familie.
- (2)** Indemnizația pentru creșterea copilului cu handicap până la împlinirea vârstei de 3 ani se acordă, la cerere, pe baza livretului de familie și a certificatului de persoană cu handicap, emise în condițiile legii.
- (3)** Indemnizația pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă de până la 7 ani sau a copilului cu handicap cu afecțiuni intercurrente până la împlinirea vârstei de 18 ani se acordă pe baza certificatului de concediu medical eliberat de medicul de familie și a certificatului pentru persoanele cu handicap emis, în condițiile legii, după caz.

Articolul 124

Durata de acordare a indemnizației prevăzute la [art. 121 alin. \(1\) lit. b\)](#) este de 14 zile calendaristice pe an pentru un copil, cu excepția situațiilor în care copilul contractează boli contagioase, este imobilizat în aparat gipsat sau este supus unor intervenții chirurgicale; durata concediului medical în aceste cazuri va fi stabilită de medicul de familie.

Articolul 125

Cuantumul lunar al indemnizației prevăzute la [art. 121 alin. \(1\) lit. a\)](#) și [b\)](#) este de 85% din baza de calcul stabilită conform [art. 99](#).

Secțiunea a 5-a Ajutorul de deces

Articolul 126

- (1)** În cazul decesului asiguratului sau al pensionarului beneficiază de ajutor de deces o singură persoană care poate fi, după caz, soțul supraviețuitor, copilul, părintele, tutorele, curatorul, moștenitorul, în condițiile dreptului comun, sau, în lipsa acestuia, persoana care dovedește că a suportat cheltuielile ocazionate de deces.
- (2)** Cuantumul ajutorului de deces se stabilește anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat și nu poate fi mai mic decât valoarea salariului mediu brut pe economie prognozat și făcut public de către CNPAS, conform prevederilor [art. 5 alin. \(3\)](#).

Articolul 127

- (1)** Asiguratul sau pensionarul beneficiază de ajutor de deces în cazul decesului unui membru de familie aflat în întreținerea sa și care nu are un drept propriu de asigurări sociale.
- (2)** Se considera membru de familie, în sensul prezentei legi:
- a)** soțul;
 - b)** copiii proprii, copiii adoptați, copiii aflați în plasament familial sau cei încredințați spre creștere și educare familiei, în vârstă de până la 18 ani sau, dacă își continuă studiile, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani;
 - c)** părinții și bunicii oricăruia dintre soți.
- (3)** Ajutorul de deces cuvenit pentru un membru de familie reprezintă jumătate din cuantumul prevăzut la [art. 126 alin. \(2\)](#).

Articolul 128

Ajutorul de deces se suporta din bugetul asigurărilor sociale de stat și se acordă, la cerere, pe baza certificatului de deces.

Secțiunea a 6-a Alte dispoziții privind drepturile de asigurări sociale

Articolul 129

În cazul falimentului angajatorului indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă, care a început să curgă anterior acestei situații și care, potrivit prezentei legi, se suporta de către angajator, se achită asiguraților din bugetul asigurărilor sociale de stat, sumele urmând să fie recuperate conform procedurii prevăzute de prezenta lege.

Articolul 130

Pentru persoana asigurata care se regasește în doua sau mai multe situații prevăzute la [art. 5](#) și care desfășoară activitate în mai multe unități, în fiecare fiind asigurata conform prezentei legi, indemnizațiile de asigurări sociale se calculează și se plătesc, după caz, de fiecare angajator sau de casele teritoriale de pensii, în condițiile legii.

Articolul 131

Durata concediilor medicale pentru tuberculoza, sarcina, lauzie și îngrijirea copilului bolnav nu diminuează numărul zilelor de concediu medical acordate unui asigurat pentru celelalte afecțiuni.

Articolul 132

- (1) Concediile medicale acordate cu întrerupere între ele se iau în considerare separat, durata lor necumulându-se, iar plata se suporta conform [art. 101](#) și [102](#).
- (2) În situația în care, în aceeași luna, un asigurat are doua sau mai multe concedii medicale pentru afecțiuni diferite, fără întrerupere între ele, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se calculează și se suporta separat, iar plata se face conform [art. 101](#) și [102](#).

Articolul 133

- (1) Calculul și plata indemnizațiilor de asigurări sociale se fac pe baza certificatului medical emis în condițiile legii, care constituie ordin de plată.
- (2) Calculul și plata indemnizației de asigurări sociale se fac lunar de către:
 - a) angajator, cel mai târziu o dată cu lichidarea drepturilor salariale pe luna respectiva, pentru asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. I, II și VI](#);
 - b) instituția care administrează bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj, în termen de 3 zile de la data depunerii certificatului medical, pentru șomeri;
 - c) casa teritorială de pensii, în termen de 3 zile de la data depunerii certificatului medical, pentru asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. IV](#) și [alin. \(2\)](#).

Articolul 134

CNPAS, pe baza normelor metodologice emise, efectuează, prin intermediul caselor teritoriale de pensii, controlul asupra corectitudinii acordării concediilor medicale, respectării programelor recuperatorii și oportunității stabilirii acestora.

Articolul 135

Ajutorul de deces se achită în termen de 24 de ore de la solicitare de către:

- a) angajator, în cazul decesului asiguratului prevăzut la [art. 5 alin. \(1\) pct. I, II sau VI](#), respectiv al unui membru de familie al acestuia;
- b) instituția care gestionează bugetul Fondului pentru plata ajutorului de șomaj, în cazul decesului somerului, respectiv al unui membru de familie al acestuia;
- c) casa teritorială de pensii, în cazul decesului pensionarului sau asiguratului prevăzut la [art. 5 alin. \(1\) pct. IV](#) sau [alin. \(2\)](#), respectiv al unui membru de familie al acestuia.

Articolul 136

- (1) Indemnizațiile de asigurări sociale se achită beneficiarului, reprezentantului legal sau mandatarului desemnat prin procura specială de către acesta.
- (2) Indemnizațiile de asigurări sociale convenite pentru luna în curs și neachitate asiguratului decedat se plătesc soțului supraviețuitor, copiilor, părinților sau, în lipsa acestora, persoanei care dovedește ca l-a îngrijit până la data decesului.

Articolul 137

- (1) Indemnizațiile și ajutoarele de asigurări sociale pot fi solicitate, pe baza actelor justificative, în termenul de prescripție de 3 ani, calculat de la data la care beneficiarul era în drept să le solicite.
- (2) Quantumul indemnizațiilor și ajutoarelor de asigurări sociale solicitate potrivit [alin. \(1\)](#) se achită la nivelul convenit pentru perioada prevăzută în certificatul medical neonorat sau, după caz, la data decesului, înscrisă în certificatul de deces.

Articolul 138

- (1) Plata indemnizațiilor de asigurări sociale încetează începând cu ziua următoare celei în care:
 - a) beneficiarul a decedat;
 - b) beneficiarul nu mai îndeplinește condițiile legale pentru acordarea indemnizațiilor;

- c) beneficiarul și-a stabilit domiciliul pe teritoriul altui stat cu care România nu are încheiată convenție de asigurări sociale;
- d) beneficiarul și-a stabilit domiciliul pe teritoriul unui stat cu care România a încheiat convenție de asigurări sociale, dacă în cadrul acesteia se prevede că indemnizațiile se plătesc de către celălalt stat.
- (2) Plata indemnizațiilor de asigurări sociale se suspenda pe perioada în care beneficiarul indemnizației prevăzute la [art. 121](#) este decăzut din drepturile părintești, respectiv din dreptul de a fi tutore, sau copilul este abandonat ori internat într-o instituție de ocrotire.
- (3) Reluarea în plata a indemnizației de asigurări sociale suspendate potrivit [alin. \(2\)](#) se face la cerere, începând cu ziua următoare celei în care a încetat cauza suspendării.

Capitolul 6

Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale

Articolul 139

- (1) CNPAS este instituție publică autonomă de interes național, cu personalitate juridică, care administrează și gestionează sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.
- (2) Sediul CNPAS este în municipiul București.
- (3) Casa de pensii a municipiului București și casele județene de pensii sunt servicii publice, investite cu personalitate juridică.

Secțiunea 1 Organizarea CNPAS

Articolul 140

- (1) Conducerea CNPAS este formată din președinte și consiliul de administrație, compus din 19 persoane, dintre care un președinte și 18 membri.
- (2) Președintele CNPAS este numit de primul-ministru pe o perioadă de 5 ani și îndeplinește și funcția de președinte al consiliului de administrație.
- (3) Președintele CNPAS este ordonator principal de credite pentru bugetul asigurărilor sociale de stat și poate delega aceasta atribuție în condițiile legii.
- (4) Membrii consiliului de administrație sunt reprezentanți ai Guvernului, patronatului și asiguraților, după cum urmează:
- a) 6 reprezentanți ai Guvernului;
 - b) 6 reprezentanți ai patronatului;
 - c) 6 reprezentanți ai asiguraților, dintre care:
 - 3 reprezentanți ai confederațiilor sindicale reprezentative;
 - 3 reprezentanți ai organizațiilor naționale ale pensionarilor.
- (5) Membrii consiliului de administrație sunt numiți prin decizie a primului-ministru, la propunerea Guvernului, a organizațiilor patronale, confederațiilor sindicale reprezentative și a organizațiilor naționale ale pensionarilor, după caz.
- (6) Membrii consiliului de administrație sunt numiți pe o perioadă de 4 ani.
- (7) Consiliul de administrație funcționează în mod legal în prezenta a cel puțin 13 dintre membrii săi.
- (8) Membrii consiliului de administrație pot fi revocați de primul-ministru, la propunerea celor care i-au desemnat.

Articolul 141

- (1) CNPAS își elaborează statutul propriu care se aproba prin hotărâre a Guvernului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- (2) Statutul va cuprinde în mod obligatoriu atribuțiile consiliului de administrație, ale președintelui CNPAS, precum și modul de organizare și funcționare a CNPAS și a caselor teritoriale de pensii.

Articolul 142

Cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului public se suporta din bugetul asigurărilor sociale de stat, în limita unui procent de 3% aplicat cheltuielilor anuale totale prevăzute prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Articolul 143

Salarizarea președintelui și a personalului angajat al CNPAS, al caselor teritoriale de pensii, precum și indemnizațiile membrilor consiliului de administrație se stabilesc prin lege, care va fi elaborată în termen de 90 de zile de la data înființării CNPAS.

Secțiunea a 2-a

Atribuțiile CNPAS

Articolul 144

În aplicarea prevederilor prezentei legi CNPAS îndeplinește următoarele atribuții:

- a)** îndrumă și controlează modul de aplicare a dispozițiilor legale de către casele teritoriale de pensii, precum și de către persoanele juridice și fizice cărora le revin drepturi și obligații care decurg din prezenta lege;
- b)** furnizează datele necesare pentru fundamentarea și elaborarea bugetului asigurărilor sociale de stat;
- c)** prezintă Guvernului și partenerilor sociali rapoarte cu privire la modul de administrare a bugetului asigurărilor sociale de stat;
- d)** publică bianual raportul sau de activitate;
- e)** colectează și virează contribuțiile de asigurări sociale și alte tipuri de contribuții, potrivit dispozițiilor legale în vigoare;
- f)** urmărește încasarea veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat;
- g)** ia măsuri, în condițiile legii, pentru dezvoltarea și administrarea eficientă a patrimoniului sistemului public, precum și pentru asigurarea integrității acestuia;
- h)** ia măsuri, în condițiile legii, pentru protecția fondurilor de asigurări sociale;
- i)** asigura evidența la nivel național a tuturor contribuabililor la sistemul public;
- j)** asigura evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale la nivel național, pe baza codului personal de asigurări sociale;
- k)** certifica anual stagiul de cotizare și punctajul pentru fiecare asigurat;
- l)** îndrumă și controlează activitatea de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă;
- m)** aplică prevederile convențiilor internaționale de asigurări sociale la care România este parte;
- n)** dezvoltă relații cu organisme similare în domeniul asigurărilor sociale din alte țări, în baza convențiilor încheiate de statul român;
- o)** organizează selecția, pregătirea și perfecționarea profesională a personalului din domeniul asigurărilor sociale;
- p)** asigura introducerea, extinderea, întreținerea și protecția sistemelor automate de calcul și de evidență;
- r)** asigura reprezentarea în fața instanțelor judecătorești în litigiile în care este implicată ca urmare a aplicării dispozițiilor prezentei legi;
- s)** îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin dispoziții legale.

Capitolul 7

Răspunderea juridică

Articolul 145

Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.

Secțiunea 1

Infrațiuni

Articolul 146

Fapta persoanei care dispune utilizarea în alte scopuri și nevirarea la bugetul asigurărilor sociale de stat a contribuției de asigurări sociale, reținută de la asigurat, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

Articolul 147

Completarea formularelor tip privind contribuția de asigurări sociale de către funcționar cu date nereale, având ca efect denaturarea evidentelor privind asigurații, stagiul de cotizare sau contribuția de asigurări sociale ori efectuarea de cheltuieli nejustificate din bugetul asigurărilor sociale de stat constituie infracțiune de fals intelectual și se pedepsește potrivit prevederilor Codului penal.

Secțiunea a 2-a

Contravenții

Articolul 148

Constituie contravenție următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni:

- a)** nedepunerea la termen a declarației prevăzute la [art. 6 alin. \(1\)](#);
- b)** nedepunerea la termen a declarației de asigurare prevăzute la [art. 6 alin. \(2\)](#);
- c)** nerespectarea cotelor de contribuție de asigurări sociale stabilite conform [art. 18 alin. \(3\)](#) și [art. 21](#);
- d)** nerespectarea metodologiei de încadrare în condiții deosebite de muncă, conform [art. 19 alin. \(2\)-\(5\)](#);
- e)** nerespectarea prevederilor [art. 23](#), 24 și 25 privind baza de calcul a contribuției de asigurări sociale;

- f)** nerespectarea prevederilor [art. 31](#) privind majorările de întârziere la plata contribuției de asigurări sociale;
- g)** nerespectarea prevederilor [art. 96](#) privind obligația anunțării modificărilor survenite pentru acordarea pensiei;
- h)** neachitarea de către angajator a indemnizațiilor de asigurări sociale care se suportă din fonduri proprii, conform prevederilor [art. 101](#) și [102](#);
- i)** calculul și plata eronată ale indemnizațiilor și ajutoarelor de asigurări sociale de către instituția care efectuează plata conform prevederilor [art. 133](#) și [135](#);
- j)** nerespectarea prevederilor [art. 189](#);
- k)** nevirarea, în condițiile legii, la bugetul asigurărilor sociale de stat a contribuției de asigurări sociale;
- l)** refuzul de a pune la dispoziție organelor de control ale CNPAS și ale caselor teritoriale de pensii documentele justificative și actele de evidență necesare în vederea stabilirii obligațiilor de asigurări sociale.

Articolul 149

Contravențiunile prevăzute la [art. 148](#) se sancționează după cum urmează:

- a)** cele prevăzute la [lit. b\), c\), f\), g\)](#) și [i\)](#), cu amendă de la 3.000.000 lei la 6.000.000 lei;
- b)** cele prevăzute la [lit. a\), d\), e\), h\), j\), k\)](#) și [l\)](#), cu amendă de la 6.000.000 lei la 9.000.000 lei.

Articolul 150

Nivelul amenzilor, prevăzut la [art. 149](#), va fi actualizat prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 151

Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor se fac de organele de control ale CNPAS și ale caselor teritoriale de pensii.

Articolul 152

Amenzile contravenționale, aplicate conform prezentei legi, constituie venituri la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Articolul 153

- (1)** Dispozițiile prezentei legi, referitoare la stabilirea și sancționarea contravențiilor, se completează cu prevederile [Legii nr. 32/1968](#) privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu modificările ulterioare.
- (2)** Dispozițiile prezentei legi, referitoare la obligațiile față de bugetul asigurărilor sociale de stat, se completează cu prevederile [Legii nr. 87/1994](#) pentru combaterea evaziunii fiscale.

Capitolul 8

Jurisdicția asigurărilor sociale

Articolul 154

- (1)** Jurisdicția asigurărilor sociale se realizează prin tribunale și curți de apel.
- (2)** La data intrării în vigoare a prezentei legi se organizează secții de asigurări sociale sau, după caz, complete specializate pentru asigurări sociale la nivelul tribunalelor și curților de apel, cu respectarea condițiilor prevăzute de [Legea nr. 92/1992](#) pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările ulterioare.
- (3)** Pentru aplicarea dispozițiilor [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) numărul maxim de posturi de judecători și personal de specialitate auxiliar se suplimentează prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 155

Tribunalele soluționează în prima instanță litigiile privind:

- a)** modul de calcul și de depunere a contribuției de asigurări sociale;
- b)** modul de stabilire a majorărilor de întârziere;
- c)** înregistrarea, evidența și certificarea contribuției de asigurări sociale;
- d)** deciziile de pensionare;
- e)** refuzul nejustificat de rezolvare a unei cereri privind drepturile de asigurări sociale;
- f)** modul de stabilire și de plată a pensiilor, a indemnizațiilor și a altor drepturi de asigurări sociale;
- g)** plângerile împotriva proceselor-verbale de contravenții încheiate conform prezentei legi;
- h)** contestațiile împotriva măsurilor de executare silită, dispuse în baza prezentei legi;
- i)** alte drepturi și obligații de asigurări sociale născute în temeiul prezentei legi.

Articolul 156

Cererile îndreptate împotriva CNPAS sau împotriva caselor teritoriale de pensii se adresează instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau sediul reclamantul. Celelalte cereri se adresează instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau sediul pârâtul.

Articolul 157

- (1)** Împotriva hotărârilor tribunalelor se poate face recurs la curtea de apel competență.

(2) Hotărârile curţilor de apel, precum şi hotărârile tribunalelor, neatacate cu recurs în termen, sunt definitive şi irevocabile.

Articolul 158

Prevederile prezentei legi, referitoare la jurisdicţia asigurărilor sociale, se completează cu dispoziţiile Codului de procedura civilă şi ale [Legii nr. 92/1992](#), republicată, cu modificările ulterioare.

Articolul 159

Cererile în faţa oricăror organe sau instanţe, precum şi toate actele procedurale în legătură cu litigiile, având ca obiect drepturi sau obligaţii de asigurări sociale, sunt scutite de orice fel de taxa de timbru.

Capitolul 9

Dispoziţii tranzitorii

Articolul 160

(1) Vechimea în munca recunoscută pentru stabilirea pensiilor până la intrarea în vigoare a prezentei legi constituie stagiul de cotizare.

(2) Constituie stagiul de cotizare şi perioadele în care, anterior intrării în vigoare a prezentei legi, o persoană:

a) s-a aflat în una dintre situaţiile prevăzute la [art. 38](#);

b) a beneficiat de prevederile [Decretului-lege nr. 118/1990](#), republicat, cu modificările ulterioare.

(3) Constituie stagiul de cotizare şi timpul util la pensie realizat de agricultori, în condiţiile reglementate de [Legea nr. 80/1992](#) privind pensiile şi alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor, republicată, cu modificările ulterioare, precum şi cel realizat anterior apariţiei [Legii nr. 80/1992](#).

(4) Persoanele cărora până la data intrării în vigoare a prezentei legi nu li s-a calculat timpul util în baza [Legii nr. 80/1992](#), republicată, cu modificările ulterioare, vor putea solicita caselor teritoriale de pensii, în termen de un an de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, stabilirea timpului util.

(5) Dovada vechimii în munca, a timpului util la pensie pentru agricultori şi a duratei de asigurare, realizată până la intrarea în vigoare a prezentei legi, se face cu carnetul de muncă, carnetul de asigurări sociale sau cu alte acte prevăzute de lege, pe baza cărora se poate stabili ca s-a achitat contribuţia de asigurări sociale.

(6) Certificarea stagiului de cotizare, realizat anterior intrării în vigoare a prezentei legi, se realizează de către CNPAS prin casele teritoriale de pensii, pe măsura preluării datelor din actele doveditoare prevăzute la [alin. \(5\)](#).

Articolul 161

(1) În cazul în care în carnetul de muncă, în carnetul de asigurări sociale sau în oricare alt act prevăzut de lege au fost înregistrate salarii pe ora sau salarii pe zi, salariile lunare se vor calcula prin înmulţirea salariilor orare sau, după caz, zilnice cu numărul mediu de ore pe luna, respectiv cu numărul mediu de zile lucrătoare pe luna din perioadele respective, astfel:

a) 25,5 zile (204 ore) pe luna, pentru perioadele anterioare datei de 1 ianuarie 1978;

b) 24,5 zile (196 de ore) pe luna, pentru perioada 1 ianuarie 1978 - 1 martie 1990;

c) 23,6 zile (189 de ore) pe luna, pentru perioada 1 martie 1990 - 30 septembrie 1990;

d) 21,25 zile (170 de ore) pe luna, pentru perioada 1 octombrie 1990 - 1 ianuarie 1997;

e) 21,16 zile (169,33 de ore) pe luna, pentru anul 1997;

f) 21,25 zile (170 de ore) pe luna, pentru anul 1998;

g) 21,50 zile (172 de ore) pe luna, pentru anul 1999;

h) pentru anul 2000 şi în continuare numărul mediu de zile şi, respectiv, de ore lucrătoare pe luni se vor calcula conform prevederilor [Legii nr. 75/1996](#) pentru stabilirea zilelor de sărbătoare legală în care nu se lucrează.

(2) În condiţiile în care, pentru o anumită perioadă, în carnetul de muncă nu sunt înregistrate drepturile salariale, asiguratul poate prezenta acte doveditoare de certificare. În caz contrar drepturile salariale luate în calcul se considera egale cu salariul minim brut pe economie, în vigoare în perioada respectiva.

Articolul 162

(1) Pentru persoanele asigurate în alte sisteme de asigurări sociale, integrate în sistemul asigurărilor sociale de stat până la data intrării în vigoare a prezentei legi, la determinarea punctajului se ia în calcul, după caz, salariul minim pe economie, venitul asigurat stipulat în contractul de asigurare la care s-a achitat contribuţia de asigurări sociale sau salariul, inclusiv celelalte drepturi, înregistrate în carnetul de muncă.

(2) La determinarea punctajului anual pentru fiecare an util realizat în cadrul fostelor unităţi agricole cooperatiste, precum şi pentru fiecare an de contribuţie, realizat de taranii cu gospodărie individuală din zonele necooperativizate, până la data intrării în vigoare a [Legii nr. 80/1992](#), republicată, cu modificările ulterioare, se utilizează salariul minim pe economie brut sau net, după caz, din perioadele respective.

(3) Pentru perioadele de contribuție realizate conform [Legii nr. 80/1992](#), republicată, cu modificările ulterioare, și până la intrarea în vigoare a prezentei legi, la determinarea punctajului anual se ia în calcul venitul asigurat la care s-a plătit contribuția de asigurări sociale.

Articolul 163

(1) Pentru perioadele asimilate, care au constituit vechime în munca utilă la pensie considerată în condițiile legii până la intrarea în vigoare a prezentei legi, la determinarea punctajului anual al asiguratului se utilizează, după caz, salariul minim pe economie brut sau net, respectiv salariul de baza minim brut pe țara din perioadele respective.

(2) Sunt exceptate de la prevederile [alin. \(1\)](#) perioadele recunoscute în condițiile [Decretului-lege nr. 118/1990](#), republicat, cu modificările ulterioare, pentru care la determinarea punctajului anual al asiguratului se utilizează echivalentul a 1,5 salarii minime pe economie brute sau nete, după caz, din perioadele respective.

Articolul 164

(1) La determinarea punctajelor anuale până la intrarea în vigoare a prezentei legi se utilizează salariile brute sau nete, după caz, în conformitate cu modul de înregistrare a acestora în carnetul de muncă, astfel:

- a) salariile brute, până la data de 1 iulie 1977;
- b) salariile nete, de la data de 1 iulie 1977 până la data de 1 ianuarie 1991;
- c) salariile brute, de la data de 1 ianuarie 1991.

(2) Salariile anuale medii și minime pe economie, brute sau nete, după caz, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, sunt prezentate în [anexele nr. 6 și 7](#).

Articolul 165

(1) Asigurații care au contribuit la Fondul pentru pensia suplimentară cu 2%, 3%, respectiv 5%, beneficiază de o creștere a punctajului, determinat prin aplicarea următoarelor procente la punctajele anuale realizate în aceste perioade, astfel:

- a) 16% pentru perioada 1 ianuarie 1967-1 ianuarie 1973;
- b) 13% pentru perioada 1 ianuarie 1973-1 ianuarie 1978;
- c) 14% pentru perioada 1 ianuarie 1978-1 iulie 1986;
- d) 21% pentru perioada 1 iulie 1986-1 noiembrie 1990;
- e) 15% pentru perioada 1 noiembrie 1990-1 aprilie 1991;
- f) 14% pentru perioada 1 aprilie 1991-1 aprilie 1992;
- g) 13% pentru perioada 1 aprilie 1992-1 ianuarie 1999;
- h) 22% pentru perioada 1 ianuarie 1999-1 februarie 1999;
- i) 17% pentru perioada de după 1 februarie 1999.

(2) Asigurații care au contribuit cu 4% la Fondul pentru pensia suplimentară beneficiază de o creștere a punctajului, determinat prin aplicarea următoarelor procente la punctajele anuale realizate în aceste perioade, astfel:

- a) 26% pentru perioada 1 iulie 1977-1 ianuarie 1978;
- b) 28% pentru perioada 1 ianuarie 1978-1 iulie 1986.

Articolul 166

Punctajul anual realizat până la intrarea în vigoare a prezentei legi nu este supus plafonării prevăzute la [art. 78](#).

Articolul 167

De la data intrării în vigoare a prezentei legi și până la data în care stagiile complete de cotizare cerute sunt de 30 de ani pentru femei și 35 de ani pentru bărbați:

- a) persoanele care au desfășurat activități încadrate prin prezenta lege în condiții deosebite de muncă beneficiază de reducerea varstelor standard de pensionare, cu respectarea condițiilor prevăzute la [art. 42](#), în raport cu varstele standard de pensionare prevăzute în [anexa nr. 3](#);
- b) persoanele care au desfășurat activități încadrate prin prezenta lege în condiții speciale de muncă beneficiază de reducerea varstelor standard de pensionare în condițiile prevăzute în [anexele nr. 4 și 5](#).

Articolul 168

(1) Guvernul va lua măsuri de recorelare a tuturor categoriilor de pensii, având în vedere schimbările produse în baza de calcul a acestora începând cu anul 1991, ca urmare a trecerii la salarii individuale brute, a luării în considerare a sporurilor cu caracter permanent, precum și a majorării salariilor în sectorul bugetar sau negocierii acestora la societăți comerciale și regii autonome.

(2) Metodologia de recorelare a pensiilor în condițiile prevăzute la [alin. \(1\)](#) va fi stabilită prin hotărâre a Guvernului, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 169

- (1) Pensia poate fi recalculata prin adăugarea stagiilor de cotizare nevalorificate la stabilirea acesteia.
- (2) Cererea de recalculare a pensiei urmează aceleași reguli procedurale privind soluționarea și contestarea, prevăzute pentru cererea de pensionare.
- (3) Pensia recalculata se acordă începând cu luna următoare celei în care s-a depus cererea de recalculare.

Articolul 170

- (1) Pentru perioadele anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, în care o persoană a fost asigurata simultan la doua sau mai multe sisteme de asigurări sociale care au fost integrate în sistemul asigurărilor sociale de stat, la stabilirea punctajului perioadele respective se iau în calcul o singură dată.
- (2) Pentru perioadele anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, în care o persoană a fost asigurata simultan la sistemul de asigurări sociale și pensii pentru agricultori și la sistemul de asigurări sociale de stat, la stabilirea punctajului se cumulează veniturile asigurate din perioadele respective.

Articolul 171

În cazul modificării numărului de urmași după intrarea în vigoare a prezentei legi, pentru o pensie stabilită pe baza legislației anterioare, pensia pentru soțul supraviețuitor se recalculează potrivit prezentei legi, cu îndeplinirea condițiilor existente la data deciziei inițiale.

Articolul 172

- (1) Litigiile care se referă la drepturile ce fac obiectul prezentei legi, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a acesteia, se vor judeca potrivit legii în baza căreia a fost stabilit dreptul.
- (2) Până la înființarea secțiilor de asigurări sociale și a completelor specializate pentru asigurări sociale la nivelul tribunalelor și al curților de apel, cererile privind raporturile de asigurări sociale, născute în temeiul prezentei legi, se depun la instanțele competente să le soluționeze conform legislației anterioare.

Articolul 173

- (1) În termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României primul-ministru va numi președintele CNPAS.
- (2) În termen de 30 de zile de la numirea președintelui CNPAS se constituie consiliul de administrație și se aproba statutul CNPAS.

Articolul 174

- (1) În termen de 30 de zile de la data adoptării statutului CNPAS preia activitățile corespunzătoare funcționarii și organizării sistemului public de la Ministerul Muncii și Protecției Sociale, direcțiile generale de muncă și protecție socială județene și a municipiului București, precum și de la Institutul Național de Expertiza Medicală și Recuperarea Capacității de Muncă și Oficiul Central de Plata Pensiilor.
- (2) În termenul prevăzut la [alin. \(1\)](#) CNPAS preia:
 - a) în administrare - dotările, clădirile, spațiile și terenurile proprietate publică a statului, utilizate sau aflate în administrarea structurilor prevăzute la [alin. \(1\)](#), conform listei aprobate prin hotărâre a Guvernului;
 - b) în proprietate - casele de odihnă și tratament balnear ale țărânimii, patrimoniul fostei Uniuni Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție și al uniunilor sale județene, patrimoniul fostei Case de Asigurări Sociale și Pensii din Cooperatia Mestesugareasca și al unităților sale teritoriale, precum și elementele de patrimoniu care se afla sau care se va dovedi ulterior ca s-au aflat în proprietatea sistemelor de asigurări sociale integrate în sistemul asigurărilor sociale de stat.
- (3) Organizarea caselor de odihnă și tratament balnear ale țărânimii, prevăzute la [alin. \(2\) lit. b\)](#), se face prin hotărâre a Guvernului.
- (4) CNPAS are obligația sa revendice bunurile imobile care au aparținut asigurărilor sociale și care au fost trecute în proprietatea statului sau a altor persoane juridice.
- (5) Sumele provenite din exploatarea bunurilor prevăzute la [alin. \(2\) lit. b\)](#), care depășesc cheltuielile, constituie venituri la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Articolul 175

- (1) De la data constituirii consiliului de administrație și până la intrarea în vigoare a prezentei legi CNPAS organizează casele teritoriale de pensii.
- (2) În termen de 30 de zile de la data adoptării statutului CNPAS preia de la Ministerul Muncii și Protecției Sociale, pe bază de protocol și bilanț contabil, bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și indicatorii aferenți cheltuielilor de personal, în raport cu numărul personalului preluat.
- (3) Personalul care va fi preluat de CNPAS și de casele sale teritoriale de pensii va fi transferat în interesul serviciului de la Ministerul Muncii și Protecției Sociale și unitățile sale subordonate.

Articolul 176

Până la data intrării în vigoare a prezentei legi Guvernul, autoritățile publice locale, cu sprijinul prefecturilor, vor pune la dispoziție CNPAS localurile necesare în vederea funcționării caselor teritoriale de pensii organizate potrivit prezentei legi.

Articolul 177

(1) Până la data intrării în vigoare a legii salarizării prevăzute la [art. 143](#) salarizarea președintelui, a membrilor consiliului de administrație, precum și a personalului angajat al CNPAS și al caselor teritoriale de pensii se stabilește după cum urmează:

- a) salariul președintelui - la nivelul indemnizației prevăzute de lege pentru funcția de ministru;
- b) indemnizația de ședință pentru membrii consiliului de administrație, cu excepția președintelui - la nivelul a 10% din salariul președintelui; totalul sumelor cuvenite unui membru al consiliului de administrație, ca urmare a participării la ședințe, nu poate depăși într-o luna 20% din salariul președintelui;
- c) salariile personalului angajat al CNPAS și al caselor teritoriale de pensii se asigură între limitele prevăzute în anexele la [Legea nr. 154/1998](#) privind sistemul de stabilire a salariilor de baza în sectorul bugetar și a indemnizațiilor pentru persoane care ocupa funcții de demnitate publică, cu modificările ulterioare.

(2) Personalul prevăzut la [art. 175 alin. \(3\)](#) își va păstra salariul de baza și celelalte drepturi salariale avute anterior, dacă va ocupa aceleași funcții, grade sau trepte profesionale.

(3) Cheltuielile privind salarizarea președintelui, membrilor consiliului de administrație, precum și a personalului angajat al CNPAS și al caselor teritoriale de pensii se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Articolul 178

Până la intrarea în vigoare a prezentei legi CNPAS stabilește codul personal de asigurări sociale și modalitățile de atribuire a acestuia, care vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 179

Modelul declarației privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat, al declarației de asigurare, al contractului de asigurare, precum și modelele celorlalte documente necesare în vederea evidenței drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale se stabilesc de CNPAS și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Articolul 180

(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi pensiile de asigurări sociale de stat și pensiile suplimentare, stabilite pe baza legislației anterioare, devin pensii în înțelesul prezentei legi.

(2) CNPAS va lua măsurile necesare astfel încât până la intrarea în vigoare a prezentei legi să fie determinat punctajul mediu anual realizat de fiecare pensionar, conform prevederilor [art. 77](#), 78 și 165, pentru perioada de cotizare definită la [art. 160](#).

(3) Pentru pensiile de asigurări sociale ale agricultorilor, stabilite după intrarea în vigoare a [Legii nr. 80/1992](#), republicată, cu modificările ulterioare, punctajul stabilit va fi determinat conform metodologiei prevăzute la [art. 162 alin. \(2\) și \(3\)](#).

(4) Pentru pensiile de asigurări sociale ale agricultorilor, stabilite anterior intrării în vigoare a [Legii nr. 80/1992](#), republicată, cu modificările ulterioare, punctajul stabilit în baza prevederilor [art. 162 alin. \(2\) și \(3\)](#) se va calcula după determinarea timpului util, conform metodologiei prevăzute de [Legea nr. 80/1992](#), republicată, cu modificările ulterioare.

(5) Pe baza punctajului determinat conform [alin. \(2\)-\(4\)](#) și a valorii punctului de pensie din anul aplicării prezentei legi se stabilește cuantumul pensiilor pentru primul an de aplicare a legii.

(6) În cazul în care prin aplicarea prevederilor [alin. \(5\)](#) rezultă un cuantumul al pensiei mai mic decât pensia cuvenită potrivit legislației anterioare, se păstrează cuantumul avantajos.

(7) Prevederile [alin. \(6\)](#) se aplică pe toată perioada în care pensia calculată pe baza punctajului determinat conform [alin. \(2\)-\(4\)](#) și a valorii punctului de pensie este mai mică decât pensia cuvenită potrivit legislației anterioare.

Articolul 181

Pentru persoanele asigurate atât în sistemul asigurărilor sociale de stat, cât și în alte sisteme de asigurări sociale, neintegrate în acest sistem până la data intrării în vigoare a prezentei legi, la determinarea punctajului în vederea stabilirii pensiei se ia în calcul salariul brut sau net lunar individual, inclusiv sporurile și adaosurile la salariu, sau, după caz, venitul asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției de asigurări sociale din perioada în care aceasta contribuție a fost achitată sistemului asigurărilor sociale de stat. Pensia astfel rezultată va fi achitată de CNPAS.

Articolul 182

Până la data intrării în vigoare a prezentei legi CNPAS comunică conturile în care se virează sumele reprezentând contribuția de asigurări sociale.

Articolul 183

- (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi contribuția de asigurări sociale, suportată de asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. I, II și VI](#), nu va diminua venitul net al acestora.
- (2) Aplicarea prevederilor [alin. \(1\)](#) pentru asigurații prevăzuți la [art. 5 alin. \(1\) pct. I, II și VI](#) se realizează prin majorarea drepturilor salariale și a veniturilor asigurate corespunzător cotei de contribuție de asigurări sociale suportate de aceștia conform prezentei legi.
- (3) Pentru asigurații care realizează venituri salariale lunare mai mari decât plafonul stabilit la 3 salarii medii brute pe economie majorarea prevăzută la [alin. \(2\)](#) se aplică la acest plafon.
- (4) Aplicarea prevederilor referitoare la baza de calcul a contribuției de asigurări sociale, respectiv la majorarea drepturilor salariale și a veniturilor asigurate, astfel încât contribuția de asigurări sociale suportată de asigurați să nu conducă la diminuarea venitului net al acestora, se va face pe baza normelor metodologice aprobate de Guvern.

Articolul 184

Reluarea în plata a pensiilor stabilite conform legislației anterioare, suspendate în momentul intrării în vigoare a prezentei legi, se face în cuantumul determinat conform [art. 180](#), cu respectarea condițiilor legale existente la data stabilirii inițiale a pensiei.

Articolul 185

Cererile înregistrate și nesolutionate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se vor soluționa conform normelor legale existente la data deschiderii drepturilor de asigurări sociale și pensii.

Articolul 186

Cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului public, prevăzute la [art. 142](#), vor fi stabilite în valori de 5% pentru primul an de funcționare a CNPAS, 4,5% pentru cel de-al doilea an și, respectiv, 4% pentru cel de-al treilea an.

Capitolul 10 Dispoziții finale

Articolul 187

- (1) Sumele încasate necuvenit cu titlu de prestații de asigurări sociale se recuperează de la beneficiari în termenul de prescripție de 3 ani.
- (2) În cazul prestațiilor de asigurări sociale, altele decât pensiile, recuperarea sumelor prevăzute la [alin. \(1\)](#) se efectuează de către angajator sau, după caz, de instituția care efectuează plata drepturilor de asigurări sociale.
- (3) Casele teritoriale de pensii recuperează sumele plătite necuvenit de la plătitorii prevăzuți la [alin. \(2\)](#).
- (4) Sumele plătite necuvenit prin intermediul caselor teritoriale de pensii se recuperează de la beneficiari în baza deciziei casei respective, care constituie titlu executoriu.

Articolul 188

- (1) Sumele încasate necuvenit, cu titlu de prestații de asigurări sociale, ca urmare a unei infracțiuni săvârșite de beneficiar, se recuperează de la acesta, de la data primei plăți a sumelor necuvenite, plus dobânzile aferente, până la recuperarea integrală a prejudiciului.
- (2) Sumele stabilite în conformitate cu [alin. \(1\)](#), rămase nerecuperate de la asigurații decedați, se recuperează de la moștenitori, în condițiile dreptului comun.
- (3) Debitel provenite din drepturi de asigurări sociale se recuperează prin executorii proprii ai CNPAS și constituie venituri ale bugetului asigurărilor sociale de stat.

Articolul 189

Angajatorii, persoane fizice și juridice, sunt obligați să pună la dispoziție CNPAS și caselor teritoriale de pensii datele și documentele necesare pentru atribuirea codului personal și întocmirea evidentelor privind stagiul de cotizare, conform unei metodologii elaborate de CNPAS și publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 190

În aplicarea prezentei legi CNPAS poate emite norme care vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 191

Baza de date privind asigurații sistemului public este proprietatea CNPAS și are caracter confidențial.

Articolul 192

Stabilirea și plata unor drepturi finanțate din bugetul de stat se efectuează în continuare prin CNPAS și prin casele teritoriale de pensii.

Articolul 193

(1) La efectuarea oricăror operațiuni care nu sunt legate de stabilirea și de plată pensiilor și a altor drepturi de asigurări sociale de către CNPAS și casele teritoriale de pensii se percepe un comision de 3% aplicat la suma totală ce face obiectul operațiunii.

(2) Sumele rezultate ca urmare a aplicării prevederilor [alin. \(1\)](#) constituie venituri la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Articolul 194

(1) Între sistemul public și celelalte sisteme proprii de asigurări sociale, neintegrate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, inclusiv sistemul pensiilor militare, se recunosc reciproc stagiile de cotizare, respectiv vechimea în munca sau vechimea în serviciu, în vederea deschiderii drepturilor la pensie pentru limita de vârstă, de invaliditate și de urmaș.

(2) În situația prevăzută la [alin. \(1\)](#) pensia în sistemul public se stabilește numai pentru stagiul de cotizare realizat în acest sistem.

(3) Perioadele asimilate stagiului de cotizare, prevăzute la [art. 38 alin. \(1\) lit. b\)](#) și [c\)](#), care constituie și vechime în munca sau în serviciu în sistemul pensiilor militare și în celelalte sisteme proprii de asigurări sociale neintegrate, se iau în calcul, optional, în unul dintre sisteme.

Articolul 195

La stabilire pensiile și alte drepturi de asigurări sociale se rotunjesc din 1.000 în 1.000 lei în favoarea beneficiarului.

Articolul 196

Prezenta lege intră în vigoare în termen de un an de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor [art. 3](#), [140](#), [141](#), [143](#), [168](#), [173](#), [174](#), [175](#), [176](#), [177](#), [178](#), [179](#), ale [art. 180 alin. \(2\)-\(4\)](#), ale [art. 182](#) și [186](#), care intră în vigoare la data publicării acestora în Monitorul Oficial al României.

Articolul 197

[Anexele nr. 1 - 7](#) fac parte integrantă din prezenta lege.

Articolul 198

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abroga:

- prevederile referitoare la stabilirea vechimii în munca pentru drepturi de asigurări sociale din [Decretul nr. 112 /1965](#) privind acordarea unor drepturi personalului muncitor trimis să lucreze în țări cu climă greu de suportat, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 10 din 22 martie 1965, cu modificările ulterioare;
- [H.C.M. nr. 880/1965](#) privind acordarea de ajutoare materiale în cadrul asigurărilor sociale de stat, publicată în Colecția de hotărâri și dispoziții a Consiliului de Miniștri nr. 33 din 21 august 1965, cu modificările ulterioare;
- [Decretul nr. 389/1972](#) cu privire la contribuția pentru asigurările sociale de stat, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 112 din 18 octombrie 1972, cu modificările ulterioare;
- [art. 10](#) și prevederile referitoare la fișa de pensie din [Decretul nr. 92/1976](#) privind carnetul de muncă, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 37 din 26 aprilie 1976;
- [Decretul nr. 217/1977](#) privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a comisiilor de pensii și asigurări sociale și a comisiilor de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 70 din 16 iulie 1977;
- [Decretul nr. 216/1977](#) privind criteriile și normele de încadrare în gradele de invaliditate, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 70 din 16 iulie 1977;
- [Legea nr. 3/1977](#) privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 82 din 6 august 1977, cu modificările ulterioare;
- [Decretul nr. 232/1986](#) pentru modificarea unor dispoziții legale cu privire la pensia suplimentară, cu excepția articolului II, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 40 din 30 iunie 1986;
- [Decretul-lege nr. 70/1990](#) privind modificarea și completarea unor reglementări referitoare la pensii, asigurări sociale și ocrotiri sociale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 9 februarie 1990, cu modificările ulterioare;
- [Decretul-lege nr. 51/1990](#) privind vechimea în munca a soției salariate care își urmează soțul trimis în misiune permanentă în străinătate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 20 din 6 februarie 1990;
- [Ordinul nr. 50/1990](#) pentru precizarea locurilor de muncă, a activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite, care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 38 din 20 martie 1990;
- [Ordinul nr. 100/1990](#) privind completarea Ordinului 50/1990;
- [Ordinul nr. 125/1990](#) pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite, care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării, pentru perioada lucrată după 1 martie 1990;

- [art. 10 și 11 din Decretul-lege nr. 98/1990](#) privind acordarea unor drepturi personalului din transporturile pe calea ferată, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 20 martie 1990;
- [Decretul-lege nr. 114/1990](#) privind încadrarea unor categorii de salariați în grupele I și II de muncă, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 2 aprilie 1990;
- [Legea nr. 73/1991](#) privind stabilirea unor drepturi de asigurări sociale, precum și de modificare și completare a unor reglementări din legislația de asigurări sociale și pensii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 16 decembrie 1991;
- [Legea nr. 49/1992](#) pentru modificarea și completarea unor reglementări din legislația de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 107 din 26 mai 1992;
- [Hotărârea Guvernului nr. 723/1992](#) privind preluarea în plată, prin Ministerul Muncii și Protecției Sociale, a ajutoarelor acordate emigranților politici greci prin societatea de Cruce Roșie din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 313 din 4 decembrie 1992;
- [Legea nr. 80/1992](#) privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 9 februarie 1994, cu modificările ulterioare;
- [Hotărârea Guvernului nr. 89/1993](#) privind integrarea sistemului asigurărilor sociale și pensiilor scriitorilor în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 50 din 5 martie 1993;
- [Hotărârea Guvernului nr. 326/1993](#) privind integrarea sistemului asigurărilor sociale și pensiilor compozitorilor și muzicologilor în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 21 iulie 1993;
- [Legea nr. 34/1993](#) privind integrarea sistemului de asigurări sociale al cooperației meșteșugărești în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 128 din 15 iunie 1993;
- [Legea nr. 52/1993](#) privind integrarea sistemului de asigurări sociale al personalului Bisericii Ortodoxe Române în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 157 din 12 iulie 1993;
- [Legea nr. 2/1995](#) privind pensionarea anticipată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 5 din 13 ianuarie 1995;
- [Legea nr. 117/1995](#) privind integrarea sistemului asigurărilor sociale pentru cultele armeanogregorian, creștin de rit vechi și musulman în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 284 din 8 decembrie 1995;
- [Legea nr. 127/1995](#) privind integrarea sistemului de asigurări sociale și pensii ale membrilor Uniunii Artiștilor Plastici din România în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 298 din 28 decembrie 1995;
- [Legea nr. 42/1996](#) privind integrarea sistemului de asigurări sociale și pensii ale cineaștilor în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 109 din 29 mai 1996;
- [Hotărârea Guvernului nr. 565/1996](#) privind aplicarea măsurilor de protecție socială a pensiilor de asigurări sociale de stat și militare, stabilite și recalculate după data de 1 august 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 30 iulie 1996, cu modificările ulterioare;
- [Legea nr. 49/1997](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 3/1977](#) privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 8 aprilie 1997;
- [Legea nr. 120/1997](#) privind concediul plătit pentru îngrijirea copiilor în vârstă de până la 2 ani, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 149 din 11 iulie 1997;
- [Legea nr. 86/1997](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 3/1977](#) privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistența socială, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 107 din 30 mai 1997;
- [Legea nr. 203/1997](#) privind integrarea sistemului asigurărilor sociale al Cultului Mozaic din România în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 10 decembrie 1997;
- [Legea nr. 167/1998](#) privind integrarea sistemului de asigurări sociale al personalului Bisericii Române Unite cu Roma Greco-catolică în sistemul asigurărilor sociale de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 374 din 1 octombrie 1998;
- [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/1998](#) privind unificarea fondurilor componente ale bugetului asigurărilor sociale de stat, precum și a celor pentru plata pensiilor cuvenite asiguraților din unitățile cu atribuții în domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 419 din 5 noiembrie 1998 (aprobată prin [Legea nr. 128/1999](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 344 din 20 iulie 1999);
- [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 2/1999](#) privind modificarea și completarea [Decretului nr. 389/1972](#) cu privire la contribuția pentru asigurările sociale de stat, modificat și completat prin [Legea nr. 49/1992](#) pentru modificarea și completarea unor reglementări din legislația de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 1 februarie 1999;
- orice alte dispoziții contrare prezentei legi.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 24 februarie 2000, cu respectarea prevederilor [art. 74 alin. \(1\)](#) și ale [art. 145 din Constituția](#) României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

MIRCEA IONESCU-QUINTUS

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 7 martie 2000, cu respectarea prevederilor [art. 74 alin. \(1\)](#) și ale [art. 145 din Constituția](#) României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ION DIACONESCU

Anexa nr. 1

LISTA

cuprinzând personalul navigant din aviația civilă,
ale cărui locuri de muncă se încadrează în condiții speciale

1. Personal navigant pe:
 - a) avioane turboreactoare și turbopropulsoare de transport;
 - b) avioane clasice de transport public;
 - c) avioane clasice în misiuni sanitare sau de specialitate;
 - d) elicoptere și avioane utilitare;
 - e) aeronave prototipuri la încercare în zbor.
2. Echipaje de recepție în zbor a aeronavelor, instructori în școli, cursuri și aerocluburi, pe:
 - a) avioane clasice;
 - b) avioane turboreactoare sau turbopropulsoare.
3. Personal de încercare în zbor a aeronavelor noi, de serie
4. Personal navigant de control în zbor
5. Personal tehnic care execută recepția și controlul tehnic în zbor al aeronavelor
6. Instructori în școli, cursuri și aerocluburi de zbor fără motor
7. Personal de parasutism profesionist care execută:
 - a) salturi din aeronava în procesul de instrucție, antrenament sau salturi speciale;
 - b) salturi pentru recepția parasutelor;
 - c) salturi din turnul de parasutism;
 - d) instructor de parasutism la bordul aeronavei din care se execută salturi cu parasuta.
8. Insotitori de bord

Anexa nr. 2

LISTA

cuprinzând profesiile din activitatea artistică
ale căror locuri de muncă se încadrează în condiții speciale

1. Balerin
2. Dansator
3. Acrobat
4. Jongler
5. Clovn
6. Calaret de circ
7. Dresor de animale sălbatice
8. Solist vocal de opera și de opereta
9. Instrumentist la instrumente de suflat
10. Cascador

Anexa nr. 3

VÂRSTELE STANDARD DE PENSIONARE ȘI STAGIILE MINIME ȘI COMPLETE DE COTIZARE pentru femei și bărbați, pe ani și pe luni, pe perioada aprilie 2001 - martie 2015
--

PERIOADA	FEMEI			BĂRBAȚI		
	Vârsta asiguratei la ieșirea la pensie ani/luni	Stagiul complet de cotizare ani/luni	Stagiul minim de cotizare ani /luni	Vârsta asiguratului la ieșirea la pensie ani/luni	Stagiul complet de cotizare ani/luni	Stagiul minim de cotizare ani /luni
1	2	3	4	5	6	7
aprilie 2001 - martie 2002	57	25	10	62	30	10
aprilie 2002 - septembrie 2002	57/1	25/1	10/1	62/1	30/1	10/1
octombrie 2002 - martie 2003	57/2	25/2	10/2	62/2	30/2	10/2
aprilie 2003 - septembrie 2003	57/3	25/3	10/3	62/3	30/3	10/3
octombrie 2003 - martie 2004	57/4	25/4	10/4	62/4	30/4	10/4
aprilie 2004 - septembrie 2004	57/5	25/5	10/5	62/5	30/5	10/5
octombrie 2004 - martie 2005	57/6	25/6	10/6	62/6	30/6	10/6
aprilie 2005 - iulie 2005	57/7	25/7	10/7	62/7	30/7	10/7
august 2005 - noiembrie 2005	57/8	25/8	10/8	62/8	30/8	10/8
decembrie 2005 - martie 2006	57/9	25/9	10/9	62/9	30/9	10/9
aprilie 2006 - iulie 2006	57/10	25/10	10/10	62/10	30/10	10/10
august 2006 - noiembrie 2006	57/11	25/11	10/11	62/11	30/11	10/11
decembrie 2006 - martie 2007	58	26	11	63	31	11
aprilie 2007 - iulie 2007	58/1	26/2	11/2	63/1	31/2	11/2
august 2007 - noiembrie 2007	58/2	26/4	11/4	63/2	31/4	11/4
decembrie 2007 - martie 2008	58/3	26/6	11/6	63/3	31/6	11/6
aprilie 2008 - iulie 2008	58/4	26/8	11/8	63/4	31/8	11/8
august 2008 - noiembrie 2008	58/5	26/10	11/10	63/5	31/10	11/10
decembrie 2008 - martie 2009	58/6	27	12	63/6	32	12
aprilie 2009 - iulie 2009	58/7	27/2	12/2	63/7	32/2	12/2
august 2009 - noiembrie 2009	58/8	27/4	12/4	63/8	32/4	12/4
decembrie 2009 - martie 2010	58/9	27/6	12/6	63/9	32/6	12/6
aprilie 2010 - iulie 2010	58/10	27/8	12/8	63/10	32/8	12/8
august 2010 - noiembrie 2010	58/11	27/10	12/10	63/11	32/10	12/10
decembrie 2010 - martie 2011	59	28	13	64	33	13
aprilie 2011 - iulie 2011	59/1	28/2	13/2	64/1	33/2	13/2
august 2011 - noiembrie 2011	59/2	28/4	13/4	64/2	33/4	13/4
decembrie 2011 - martie 2012	59/3	28/6	13/6	64/3	33/6	13/6
aprilie 2012 - iulie 2012	59/4	28/8	13/8	64/4	33/8	13/8
august 2012 - noiembrie 2012	59/5	28/10	13/10	64/5	33/10	13/10
decembrie 2012 - martie 2013	59/6	29	14	64/6	34	14
aprilie 2013 - iulie 2013	59/7	29/2	14/2	64/7	34/2	14/2
august 2013 - noiembrie 2013	59/8	29/4	14/4	64/8	34/4	14/4
decembrie 2013 - martie 2014	59/9	29/6	14/6	64/9	34/6	14/6
aprilie 2014 - iulie 2014	59/10	29/8	14/8	64/10	34/8	14/8

august 2014 - noiembrie 2014	59/11	29/10	14/10	64/11	34/10	14/10
decembrie 2014 - martie 2015	60	30	15	65	35	15

Anexa nr. 4

BĂRBAȚI

REDUCEREA VÂRSTELOR STANDARD DE PENSIONARE

în funcție de stagiul de cotizare realizat în condiții speciale de muncă

1. Stagiul complet de cotizare între 30 și 31 de ani (perioada: aprilie 2001 - octombrie 2006)						
Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare de realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
(ani)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	20	-	-	-	20	-
9	18	-	3	-	21	-
8	16	-	6	-	22	-
7	14	-	9	-	23	-
6	12	-	12	-	24	-
5	10	-	15	-	25	-
4	8	-	18	-	26	-
3	6	-	21	-	27	-
2	4	-	24	-	28	-
1	2	-	27	-	29	-
2. Stagiul complet de cotizare între 31 și 32 de ani (perioada: noiembrie 2006 - noiembrie 2008)						
Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare de realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
(ani)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	21	-	-	-	21	-
9	18	11	3	1	22	-
8	16	10	6	2	23	-
7	14	9	9	3	24	-
6	12	8	12	4	25	-
5	10	6	15	6	26	-
4	8	5	18	7	27	-
3	6	4	21	8	28	-
2	4	3	24	9	29	-
1	2	2	27	10	30	-
3. Stagiul complet de cotizare între 32 și 33 de ani (perioada: decembrie 2008 - noiembrie 2010)						
Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare de realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
(ani)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	22	-	-	-	22	-
9	19	9	3	3	23	-
8	17	7	6	5	24	-
7	15	4	9	8	25	-
6	13	2	12	10	26	-
5	11	-	16	-	27	-
4	8	10	19	2	28	-
3	6	7	22	5	29	-
2	4	5	25	7	30	-
1	2	3	28	9	31	-
4. Stagiul complet de cotizare între 33 și 34 de ani (perioada: decembrie 2010 - noiembrie 2012)						

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare de realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
(ani)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	23	-	-	-	23	-
9	20	9	3	3	24	-
8	18	6	6	6	25	-
7	16	2	9	10	26	-
6	13	11	13	1	27	-
5	11	7	16	5	28	-
4	9	3	19	9	29	-
3	6	11	23	1	30	-
2	4	8	26	4	31	-
1	2	4	29	8	32	-

5. Stagiul complet de cotizare între 34 și 35 de ani
(perioada: decembrie 2012 - noiembrie 2014)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare de realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
(ani)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	24	-	-	-	24	-
9	21	8	3	4	25	-
8	19	3	6	9	26	-
7	16	10	10	2	27	-
6	14	5	13	7	28	-
5	12	-	17	-	29	-
4	9	8	20	4	30	-
3	7	3	23	9	31	-
2	4	10	27	2	32	-
1	2	5	30	7	33	-

6. Stagiul complet de cotizare de 35 de ani
(începând cu luna decembrie 2014)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare de realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
(ani)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	25	-	-	-	25	-
9	22	6	3	6	26	-
8	20	-	7	-	27	-
7	17	6	10	6	28	-
6	15	-	14	-	29	-
5	12	6	17	6	30	-
4	10	-	21	-	31	-
3	7	6	24	6	32	-
2	5	-	28	-	33	-
1	2	6	31	6	34	-

Anexa nr. 5

FEMEI

REDUCEREA VÂRSTELOR STANDARD DE PENSIONARE

în funcție de stagiul de cotizare realizat în condiții speciale de muncă

1. Stagiul complet de cotizare între 25 și 26 de ani
(perioada: aprilie 2001 - noiembrie 2006)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare de realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
(ani)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	15	-	-	-	15	-
9	13	6	2	6	16	-

8	12	-	5	-	17	-
7	10	6	7	6	18	-
6	9	-	10	-	19	-
5	7	6	12	6	20	-
4	6	-	15	-	21	-
3	4	6	17	6	22	-
2	3	-	20	-	23	-
1	1	6	22	6	24	-

2. Stagiul complet de cotizare între 26 și 27 de ani
(perioada: decembrie 2006 - noiembrie 2008)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare de realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
(ani)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	16	-	-	-	16	-
9	14	5	2	7	17	-
8	12	10	5	2	18	-
7	11	3	7	9	19	-
6	9	8	10	4	20	-
5	8	-	13	-	21	-
4	6	5	15	7	22	-
3	4	10	18	2	23	-
2	3	3	20	9	24	-
1	1	8	23	4	25	-

3. Stagiul complet de cotizare între 27 și 28 de ani
(perioada: decembrie 2008 - noiembrie 2010)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare de realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
(ani)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	17	-	-	-	17	-
9	15	3	2	9	18	-
8	13	7	5	5	19	-
7	11	11	8	1	20	-
6	10	2	10	10	21	-
5	8	6	13	6	22	-
4	6	10	16	2	23	-
3	5	1	18	11	24	-
1	1	9	24	3	26	-

4. Stagiul complet de cotizare între 28 și 29 de ani
(perioada: decembrie 2010 - noiembrie 2012)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare de realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
(ani)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	18	-	-	-	18	-
9	16	1	2	11	19	-
8	14	4	5	8	20	-
7	12	6	8	6	21	-
6	10	9	11	3	22	-
5	8	11	14	1	23	-
4	7	2	16	10	24	-
3	5	5	19	7	25	-
2	3	7	22	5	26	-
1	1	10	25	2	27	-

5. Stagiul complet de cotizare între 29 și 30 de ani
(perioada: decembrie 2012 - noiembrie 2014)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare de realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
(ani)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)

(ani)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	19	-	-	-	19	-
9	17	2	2	10	20	-
8	15	3	5	9	21	-
7	13	4	8	8	22	-
6	11	5	11	7	23	-
5	9	6	14	6	24	-
4	7	8	16	4	25	-
3	5	8	20	4	26	-
2	3	10	23	2	27	-
1	1	11	26	1	28	-

6. Stagiul complet de cotizare de 30 de ani
(începând cu luna decembrie 2014)

Reducerea vârstei de pensionare cu:	Stagiul de cotizare realizat în condiții speciale		Stagiul de cotizare de realizat în alte condiții de muncă		Stagiul total de cotizare necesar	
(ani)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)	(ani)	(luni)
10	20	-	-	-	20	-
9	18	-	3	-	21	-
8	16	-	6	-	22	-
7	14	-	9	-	23	-
6	12	-	12	-	24	-
5	10	-	15	-	25	-
4	8	-	18	-	26	-
3	6	-	21	-	27	-
2	4	-	24	-	28	-
1	2	-	27	-	29	-

Anexa nr. 6

CÂȘTIGUL SALARIAL MEDIU ANUAL

Anul	Câștigul salarial mediu (lei)	
	brut	net
1938	168	-
1947	261	-
1948	293	-
1949	335	-
1950	366	337
1951	397	365
1952	403	370
1953	447	410
1954	487	456
1955	536	499
1956	593	549
1957	671	619
1958	747	684
1959	784	726
1960	854	802
1961	898	833
1962	947	880
1963	1.005	932
1964	1.046	965
1965	1.115	1.028
1966	1.179	1.083
1967	1.210	1.107
1968	1.248	1.139
1969	1.297	1.180
1970	1.434	1.289
1971	1.471	1.318

1972	1.498	1.339
1973	1.563	1.391
1974	1.663	1.471
1975	1.813	1.595
1976	1.964	1.712
1977	2.102	1.818
1978	2.344	2.011
1979	2.457	2.108
1980	2.602	2.238
1981	2.721	2.340
1982	2.936	2.525
1983	3.024	2.601
1984	3.224	2.773
1985	3.285	2.827
1986	3.317	2.855
1987	3.337	2.872
1988	3.422	2.946
1989	3.538	3.063
1990	4.010	3.381
1991-1999	Salariul mediu brut lunar pe economie comunicat de Comisia Națională pentru Statistică	

NOTĂ:

Ministerul Muncii și Protecției Sociale transmite către CNPAS datele pentru completarea anexei nr. 6.

SURSA: Comisia Națională pentru Statistica.

Anexa nr. 7

SALARIUL MINIM PE ȚARA

Anul	Începând cu ziua..... luna.....	Salariul minim (lei)	Actul normativ prin care s-a stabilit
0	1	2	3
1949		166	
1950		166	
1951		166	
1952		166	
1953		166	
1954		166	
1955		220	
1956		220	
1957	1 mai	220 350	
1958		350	
1959	1 august	350 400	
1960		400	
1961	1 decembrie	400 475	
1962		475	
1963		475	
1964		475	
1965	1 septembrie	475 550	
1966		550	
1967	1 august	550 700	
1968		700	
1969		700	
		700	
1970	1 martie 1 mai	750 800	

1971		800	
1972	1 septembrie	800 1.000	
1973		1.000	
1974	1 august	1.000 1.140	
1975	1 iulie	1.140 1.200	
1976		1.200	
1977		1.200	
1978		1.200	
1979	1 august	1.200 1.425	
1980		1.425	
1981		1.425	
1982		1.425	
1983	1 septembrie	1.425 1.500	
1984		1.500	
1985		1.500	
1986		1.500	
1987		1.500	
1988	1 iulie	1.500 2.000	
1989		2.000	
1990		2.000	
1991	1 martie 1 aprilie 1 mai 1 septembrie 1 noiembrie	2.000 3.150 4.675 5.975 6.775 7.000	Hotărârea Guvernului nr. 133 din 25 februarie 1991 Hotărârea Guvernului nr. 219 din 27 martie 1991 Hotărârea Guvernului nr. 219 din 27 martie 1991 Hotărârea Guvernului nr. 579 din 27 august 1991 Hotărârea Guvernului nr. 780 din 16 noiembrie 1991
1992	1 ianuarie 1 martie 1 mai 1 septembrie 1 noiembrie	8.500 9.150 11.200 12.920 15.215	Hotărârea Guvernului nr. 19 din 18 ianuarie 1992 Hotărârea Guvernului nr. 149 din 27 martie 1992 Hotărârea Guvernului nr. 218 din 30 aprilie 1992 Hotărârea Guvernului nr. 499 din 28 august 1992 Hotărârea Guvernului nr. 774 din 27 noiembrie 1992
1993	1 ianuarie 1 martie 1 mai 1 octombrie 1 decembrie	16.600 17.600 30.000 40.200 45.000	Hotărârea Guvernului nr. 94 din 4 martie 1993 Hotărârea Guvernului nr. 124 din 6 aprilie 1993 Hotărârea Guvernului nr. 208 din 17 mai 1993 Hotărârea Guvernului nr. 586 din 2 noiembrie 1993 Hotărârea Guvernului nr. 683 din 29 noiembrie 1993
1994	15 martie 1 iulie	45.000 60.000 65.000	Hotărârea Guvernului nr. 90 din 11 martie 1994 Hotărârea Guvernului nr. 353 din 27 iunie 1994
1995	1 aprilie	65.000 75.000	Hotărârea Guvernului nr. 184 din 31 martie 1995
1996	1 august	75.000 97.000	Hotărârea Guvernului nr. 594 din 22 iulie 1996
1997	1 februarie 1 august 1 octombrie	97.000 150.000 225.000 250.000	Hotărârea Guvernului nr. 27 din 21 februarie 1997 Hotărârea Guvernului nr. 468 din 25 august 1997
1998	1 aprilie	350.000	Hotărârea Guvernului nr. 208 din 31 martie 1998
1999	1 mai	450.000	Hotărârea Guvernului nr. 296 din 15 aprilie 1999

NOTĂ:

Ministerul Muncii și Protecției Sociale transmite către CNPAS datele pentru completarea anexei nr. 7.

SURSA: Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
